

**Idi ላርኢපላጊዳዳል ፎጊል
መሬት የሚከተሉት በአዲስ አበባ
የመስቀል የሚያሳይ የሚከተሉት ደንብ
በመሬት የሚከተሉት ደንብ**

¹ Aan^λ ἀρπαabora dai Suusi Cristo ἀcovai giñvuusaitu ansaid^λ ἀrootosad^λcana poduucai ip^λli Diuusi casc^λd^λ. Aan^λ ለmadu g^λraduñi Sóstenes ² Diuusc^λd^λ g^λnviaatuldi aat^λm^λ aapim^λ vaavoitudadami m^λsmaac^λd^λ g^λn^λmpaidiñi Coriinto^λr^λ dai siaa duutudaiñi Diuusi. Aapim^λ ἀrDiuusi maamarad^λ vaavoitudaitai Suusi Cristo. Diuusi ἀcovai g^λnvuvaitu aapim^λ m^λsai gajiaad^λr^λ vipiaadana v^λasi soimaascami dai maisiu mos^λca aapim^λ ἀgai ismaac^λd^λ v^λasi oidig^λr^λ siaa duutudai Suusi Cristo ለpr^λ. Suusi Cristo ἀrtlaaan^λdamigad^λ ἀgai dai aat^λm^λ ለpr^λ. ³ Aan^λ ip^λlidi isDiuusi g^λrooga ለmadu Suusi Cristo g^λrtlaaan^λdamiga apiac^λgac^λr^λ g^λnn*l*jadagi dai apiag^λniib^λstudacan tadacagi.

⁴ VΛΛSΛRΛ baigiñlidiña aanλ Diuusicλdλ. Diuusi cλagacλrλ gλnnλi*di* vaavoituda*tai* aapimλ Suusi Cristo. ⁵ Sλallicλdλ Diuusi cλagacλrλ gλnnλi*di* aapimλ vai poduucai aapimλ cλla maatλ caλ ñiooquidλ dai cλaga aagidi aapimλ aa istumaasi aagai Diuusi ñiooquidλrλ. ⁶ Poduucai isduucai gλnaagidi aanλ sai Suusi Cristo istutuidi iscλagacλrλ gλnvuvaidagi dai gλnsoiñagi mλsai cλagacλrλ oidacana, tai poduucai idui. ⁷ Dai

poduucai aapim_λ maivi_{λλ}ga tomali_λmo istumaasi istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami. V_{λλ}si gomaasi Diuusi g_λnmaacai n_λn_λracatai aapim_λ isdiviagi g_λrtlaanadamiga Suusi Cristo. ⁸ Dai Suusi Cristo g_λnsoiñamu isapiavaavoitudada aapim_λ dai c_{λλ}gac_λ oidacagi asta m_λs_{λλ}scad_λ coiyagi vai poduucai tomali_λmaadutai maig_{λλ}ri_λ g_λnvuupadagi s_{λλ}scad_λ diviagi Suusi Cristo. ⁹ Diuusi v_{λλ}sc_λ ivueeyi istumaasi aagai. Dai_λgai g_λraagidi isapiamamadaïña aat_λm_λ g_λrtlaan_λdamiga Suusi Cristo vuitapi_λgai g_λroig_λdai casc_λda.

¹⁰ Giñaaduñi g_λrtlaan_λdamiga Suusi Cristo giñmaa s_{λλ}licami ansai g_λnaagidana m_λsai_λmo t_λgitoidagai viaacana dai mait_λnvupui v_{λλ}t_λcana. Baiyoma av_λr c_{λλ}gac_λ g_λnn_λijada aipacoga. ¹¹ Cloe aaduñd_λ giñaagidi m_λsai aapim_λ g_λncocodai_{ña} casc_λda poduucai g_λnaagidi aan_λ. ¹² Agai giñaagidi m_λsai aapim_λ g_λnvupui v_{λλ}t_λcana pocaititai: “Aat_λm_λ _λrPaavora mamaat_λrdamigad_λ”. Dai sai aa pocaitiñ_{ña}: “Aat_λm_λ _λrApoolosi mamaat_λrdamigad_λ”. Dai sai aa pocaitiñ_{ña}: “Aat_λm_λ _λrSeefasi mamaat_λrdamigad_λ”. Dai sai aa pocaitiñ_{ña}: “Aat_λm_λ _λrCristo mamaat_λrdamigad_λ, dai aapim_λ gia cho”. ¹³ A_λmoco viaaca lidi_λmo t_λaan_λdam_λ dai aa viaaca lidi_λmai t_λaan_λdam_λ poduucai_λgia mait_λrc_{λλ}gai. Mos_λca Suusi Cristo t_λaan_λi v_{λλ}si vaavoitudadami. Aan_λ maimuu curusiaba m_λsai c_{λλ}gac_λvuvac_λna aapim_λ. Aan_λ mait_λnvapacoi m_λsaid_λ _λrgiñmamaat_λrdamicana. ¹⁴ Alíl baigiñlidi aan_λ Diuusi vui ismait_λnvapacoi aan_λ

tomali ʌmaadutai aapimʌ mosʌca Crispo dai Gaayo vapacoi aanʌ. ¹⁵ Cascʌdʌ tomali ʌmaadutai aapimʌ maitistutuidi ispotʌiyagi sai aanʌ gʌnvapacoi mʌsaidʌ ʌrgiñmamaatʌrdamicana. ¹⁶ Utudami tʌgito aanʌ isEstéfana aaduñdʌ vapacoi aanʌ ʌʌpʌ, dʌmos maitʌgito aanʌ isvapaconai aa. ¹⁷ Suusi Cristo maitiñootoi ansai gavapaconana. Agai giñootoi ansai gaaagidana isʌgai ʌrʌcʌlgacʌlʌ vuviadami. Dai aanʌ maiñioocai ʌmo saitudugami duucai. Siʌʌscadʌ gʌaagadagi sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cʌlgacʌlʌ vuvacʌna oodami, ʌoodami cʌlgacʌlʌ vuvacʌ Diuusi guvucadagacʌdʌ dai maisiu cʌl maatʌ ñioocaitai ʌgai ismaacʌdʌ aagidi Diuusi ñiooquidʌ.

---

¹⁸ Siʌʌscadʌ gaaagiada aatʌmʌ isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai cʌlgacʌlʌ gʌrvuvaidi, ʌgai ismaacʌdʌ iimia agai ʌDiaavora ʌmadu mosvuirugami duucai całcana gomaasi, dʌmos aatʌmʌ ismaacʌdʌ Diuusi cʌlgacʌlʌ gʌrvuvaidi vaavoitudai isgomaasi ʌrDiuusi guvucadada. ¹⁹ Pocaiti Diuusi ñiooquidʌ: Aanʌ maatʌtuldamu oodami sai istumaasi aagai mamaatʌcami maitʌrsoiñi cʌlgacʌlʌ vuvaidaragai vʌltarʌ.

Tomali istumaasi ivueeyi ʌsastuduacʌdʌ maitʌrsoiñi ʌpʌ.
Ascaiti Diuusi.

²⁰ Tomali mamaatʌcami, tomali mamaatʌtuldiadami tomali ʌgai ismaacʌdʌ cʌl maatʌ ñioocai maitistutuidi iscʌlgacʌlʌ gʌrvuvaidagi. Diuusi gʌrmaatʌtuldi sai siʌʌscadʌ

Λmamaatʌcami gamamaatʌtuldiada ʌliadagi
isducatai gatlaanʌi Diuusi sai ʌgai vupuirugami
duucal ̄nioocai. **21** Diuusi cʌʌ maatʌ istumaasi
ʌʌgi ʌgai ivueeyi. Diuusi maidagito tomali ʌmo
oodami isʌʌgi maatiagi isducatai gatlaanʌi Diuusi
tomali ʌvaamioma sastuduacʌdʌ, Diuusi baiyoma
ipʌli iscʌʌgacʌrʌ vuvaquiagi sioorʌ vaavoitudagi,
nʌiditai ̄niooquidʌ ismaacʌdʌ oojisi tomasi aa
vuirugami duucal nʌijadagi Diuusi ̄niooquidʌ
ismaacʌdʌ aagai cʌʌgacʌrʌ vuvaideragai.

22 Ajuditidu ipʌlidi istʌʌgiagi mui naana
maasi gagarducami ismaacʌdʌ ivueeyi Diuusi
dai poduucai maatiagi isbaigʌ ʌrvaavoi
Diuusi ̄niooquidʌ ismaacʌdʌ aagai cʌʌgacʌrʌ
vuvaideragai, daidʌ ʌgiliego ismaacʌdʌ połlidi
isaliʌ sastuduga vaavoitudai mosʌcaasi istumaasi
maivuidʌrʌ caatʌ mamaatʌtuldaragadʌ. **23** Dʌmos
aatʌmʌ gamamaatʌtuldi isʌCristo ismaacʌdʌ
nʌnʌra ʌjudidu cadivia dai gʌmuaatu curusiaba
dʌmos gomaasi aliʌsi ʌrsiaa ʌraragai ʌjudidu
ismaacʌdʌ maivaavoitudai vʌʌtarʌ, daidʌ
ʌgiliego vuirugami ʌlidi gomaasi. **24** Dʌmos
ʌgai ismaacʌdʌ Diuusi ʌco vuvaitu sai cʌʌgacʌrʌ
vuvacʌna tomasi ʌrʌjudidu dai giliego ʌgai maatʌ
isDiuusi aliʌ viaa guvucadagai dai isDiuusi
aliʌ cʌʌ tʌtʌgitoi dai isDiuusi ootoi ʌCristo sai
cʌʌgacʌrʌ gʌnvuvaidana. **25** Tomasi oodami
vuirugami ʌlidi gomaasi ismaacʌdʌ ivueeyi
Diuusi dʌmos Diuusi vaamioma cʌʌga tʌtʌgitoi
sioodami. Tomasi oodami połlidi isDiuusi
maiviaa guvucadagai dai dagito mʌsmuaagi
ʌCristo curusiaba, dʌmos Diuusi vaamioma viaa
guvucadagai sioodami. **26** Giñaduñi gʌaagai

masmaatʌcagi isDiuusi maiʌcovai vuvaitu mui sastudugami tomali mui tʌtlaanʌdami, tomali mui riricu. ²⁷ Baiyoma Diuusi ʌco vuvaitu mui ismaacʌdʌ ʌoodami poʌlidi isiʌrvupuiirugami vai poduucai siaa ʌlrana sastuduacʌdʌ, dai Diuusi ʌco vuvaitu mui ismaacʌdʌ ʌoodami poʌlidi ismaitistutuidi isgatʌaanʌdag'i vai poduucai siaa ʌlrana tʌtlaanʌdami. ²⁸ Diuusi maidagitua agai tʌtlaanʌdami isgatʌaanʌdag'i tʌvaagιrl baiyoma ʌco vuvaitu ʌgai ismaacʌdʌ maitʌrtʌlaanʌdami dai ismaacʌdʌ ʌoodami soi duucai nʌidi sai ʌgai gatʌaanliña tʌvaagιrl. ²⁹ Dai poduucai tomali ʌmaadutai maigʌducʌdʌ gʌliadamu Diuusi vuitapi. ³⁰ Diuusi garmaa iibʌdagai utudui vaavoitudaitai aatʌmʌ Suusi Cristo dai Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama sai poduucai maatʌna aatʌmʌ isducatai cʌʌgacʌrʌ vuvaidi ʌgai oodami, dai Suusi Cristo muu curusiaba tʌsai aatʌmʌ cʌʌgacʌrʌ vuvacʌna cascʌdʌ Diuusi cʌʌgacʌrʌ garrnʌidi ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi iduuñimudai aatʌmʌ, Suusi Cristo garsoicʌi tʌsai cʌʌgacʌrʌ oidacana maisoimaasi ivuaadatai, Suusi Cristo ʌrʌgai ismaacʌdʌ cʌʌgacʌrʌ garvuvuvaidi. ³¹ Cascʌdʌ pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ: “Tomali ʌmaadutai maitlaagai isgʌducʌdʌ gʌliadagi ʌgaicʌdʌ ismaacʌdʌ ivueeyi baiyoma gʌaagai isbaigʌnliadagi ʌgaicʌdʌ ismaacʌdʌ ivueeyi Diuusi”.

¹ Damos giñaaduñi aidasə ii aanə dai gənaagidi Diuusi ñiooquidə aanə maiłmo cəł maatə ñioocadami duucai gənaagidi. ² Aidəsi gənəlləmadu daacatadai aanə, aanə ipəliditadai isgənaagidagi sioorə ərSuusi Cristo dai istumaasi ivuaadana dai vaamioma ipəlidiana ismaatəca aapimə isSuusi Cristo muu curusiaba cascədə muiyoco gənaagidiñi aanə gomaasi. ³ Aidəsi tucamələ aayi aanə gigivuquimi aanə duaadimutugaitai połliditadai aanə ismaicəłga iduñia iñagai giñaa duiñdaga. ⁴ Dai aidəsi gənaagidi aanə Diuusi ñiooquidə aanə maiłmo cəł maatə ñioocadami duucai gənaagidi baiyoma Diuusi Ibəadə guvucadadəcədə ⁵ vai poduucai aidəsi vaavoitu aapimə Diuusi Ibəadə gənvaavoituli dai maisiu oodami cəł maatə ñioocadami.

---

⁶ Vəłascərlə əgai saagida ismaacədə vaamioma cəłga əagidi Diuusi ñiooquidə mamaatətuldi aanə vəłasi istumaasi Diuusi giñmamaatətuli vai poduucai əgai vaamioma cəłga maatəna Diuusi ñiooquidə. Gomaasi maimaatə əoodami ismaacədə pocaiti sai əgai ərsastudugami tomali ismaacədə vaamioma tlaanlı. Əgai maivəłascərlə tlaanəda agai. ⁷ Baiyoma aagidiñi aatəmə istumaasi gərmamaatətulidi Diuusi istumaasi əagi əgai maatəcatadai. Gomaasi gətətəgitoitadai əgai maiquiaa cəquivacai oidigi abiaadərə tətəgitoitadai əgai isducatai cəłgəcərlə gərvuvaidagi, təsai tomastuigaco oidacana aatəmə əgai əəmadu. ⁸ Tomali əmaadutai tətəlaanədamı oidigi daama maimaatə cəl gomaasi. Maatə cəłcamudai əgai maicurusiaba

siisamudai ላSuusi Cristo ismaacልል የለascatai ጽaaagai issiaa duutuadamudai. ⁹ Dai Diuusi ñiooquidል pocaiti daidል ሻvaavoi:

Diuusi bai duu mui naana maasi ላgai የለtarል ismaacልል oigልdai.

Agai ላristumaasi istumaasi tomali ለmaadutai mainlidiña tomali maicajiomacana tomali maitልtግitoña.

10 Gomaasi ላgai istumaasi Diuusi Ibładል ጽarmamaat tuldi dai ጽarsoicል tṣai maatcana. Diuusi Ibładል cሉ maatል የለsi istumaasi tلتግitoi Diuusi.

11 Tomali ለmo oodami maimaatል istumaasi tلتግitoi ለmai oodami mosልjልgi maatል istumaasi tلتግitoi. Poduucai ለapል tomali ለmo oodami maimaatል istumaasi tلتግitoi Diuusi damos Diuusi Ibładል maatል istumaasi tلتግitoi Diuusi.

12 Diuusi ጽrootosi ጽIbładaga sai ጽarlaamadu daacana, tṣai poduucai maatል całcana የለsi istumaasi cሉaagaducami istumaasi Diuusi ivueeyi aatመል ጽarvለtarል. Maisiu oodami sastudugami ጽrmamaat tuldi gomaasi. **13** Idi ñiooqui ismaacልል ጽnaagidi aanል Diuusi Ibładል giñmaat tuldi maisiu oodami. Dai poduucai mamaat tuldiña aanል oodami ismaacልል ለamadu daja Diuusi Ibładል.

14-15 Damos ላgai ismaacልል maiłamadu daja Diuusi Ibładል maitistutuidi ismaatል całcagi tomali isvaavoitudagi istumaasi gamamaat tuldi Diuusi Ibładል gomaasi ለrvuirudagai ላgai የለtarል. Mosłcaasi ላgai ismaacልል ለamadu daja Diuusi Ibładል ላgai gia istutuidi ismaatል całcagi የለsi. Damos ላgai ismaacልል maiłamadu

daja Diuusi Ib_λad_λ maitistutuidi ismaatiagi istuisi poduucai vaavoitudai aa. ¹⁶ Diuusi ñiooquid_λr_λ pocaiti: “Tomali _λmaadutai maimaat_λ istumaasi g_λt_λt_λgitoi Diuusi. Dai tomali _λmaadutai maitistutuidi ismaat_λtuldagi Diuusi”. D_λmos Diuusi Ib_λad_λ g_λr_λmadu daaca aat_λm_λ vaavoitudadami dai garsoic_λi t_λsai maat_λna tomasi pal_λpi istumaasi t_λt_λgitoi Suusi Cristo.

3

---

¹ Aid_λsi g_λn_λma daacatadai aan_λ, aan_λ maitistui isc_λga g_λnmaat_λtuldagi _λpan duucai _λgai ismaac_λd_λ _λmadu daja Diuusi Ib_λad_λ. Aapim_λ ivuaadana istumaasi ip_λlidiñ_λ maisiu istumaasi ip_λlidiñ_λ Suusi Cristo. Baiyoma g_λnmaat_λtuli aan_λ poduucai isduucai mamaat_λtuldiñ_λ aan_λ ismaac_λd_λ utudama vaavoitudai. ² Aapim_λ maitistutuiditadai ismaat_λ ca_λcagi istumaasi sijiacami ismaac_λd_λ aagai Diuusi ñiooquid_λr_λ casc_λd_λ g_λnmaat_λtuli aan_λ istumaasi maisijiacami. Dai v_λasc_λra_λ tomali sivi maiquiaa istutuidi aapim_λ ismaat_λ ca_λcagi. ³ Aapim_λ quiaa ivueeyi istumaasi ip_λlidi. Aapim_λ coimudad_λ tuutuiga dai oomaliga _λpan duucai v_λasi oodami ismaac_λd_λ maivaavoitudai. Poduucai ivueeyi aapim_λ istumaasi ip_λlidi maisiu istumaasi ip_λlidi Suusi Cristo. ⁴ Si_λascad_λ pocaitiada aapim_λ: “Aan_λ _λrPaavora mamaat_λrdamigad_λ”. Dai aa pocaitiada: “Aan_λ _λrApoolosi mamaat_λrdamigad_λ”. Aapim_λ _λpan vueeyi ismaac_λd_λ maivaavoitudai.

5 Apoolosi dai aan^λ aroodami. ¿Dai tuma guvucadagai viaa aat^λm^λ? Aat^λm^λ mos^λrpipooñigad^λ Diuusi. Diuusi acovai g^λrvuvaitu t^λsai gaaagidiña ñiooquid^λ dai aat^λm^λ g^λnaagidi aapim^λ m^λtai aapim^λ vaavoitu. **6** Aan^λ a^λrga g^λnaagidi Diuusi ñiooquid^λ dai gooquírla Apoolosi vaamioma g^λnmaat^λtuli d^λmos Diuusi a^λgai dai vaamioma g^λnvaavoituldi. **7** Aan^λ ismaac^λda^λ a^λrga g^λnaagidi tomali Apoolosi ismaac^λda^λ gooquírla g^λnaagidi aat^λm^λ maiviaa guvucadagai mos^λagi Diuusi. Diuusi a^λrgai ismaac^λda^λ vaamioma g^λnvaavoituldi. **8** Dai v^λlasi Diuusi pipooñigad^λ apan ducami dai Diuusi aa nam^λquida agai g^λripipooñiga t^λvaagírla is^λmaadutai vaamioma c^λaga iduñiagi aa duiñdad^λ tami oidigi daama vaamioma aa nam^λquidamu a^λgai m^λaca. **9** Aat^λm^λ a^λrDiuusi pipooñigad^λ dai g^λnaagidi ñiooquid^λ dai Diuusi vaamioma g^λnvaavoituldi.

Aapim^λ a^λrDiuusi maamarad^λ dai Diuusi Ib^λad^λ g^λn^λmadu daja. **10** Diuusi giñmaa s^λlicami ansaid^λ gaaagidiña aan^λ ñiooquid^λ Diuusi guvucadad^λc^λda. Aid^λsi a^λrga g^λnaagidi aan^λ Diuusi ñiooquid^λ aan^λ g^λnaagidi isSuusi Cristo muu curusiaba. Gomaasi g^λaagai is^λl^λrga vaavoitudagi. Vai sivi a^λmai vaamioma g^λn^λmamaat^λtuldi Diuusi ñiooquid^λ. Tomasioor^λ sioor^λ gamamaat^λtuldiadagi g^λaagai isgamamaat^λtuldiadagi istumaasi a^λrvaaavoi. **11** Si^λlascad^λ a^λmaadutai g^λaagacai gamamaat^λtuldiada a^λliadagi Diuusi ñiooquid^λ g^λaagai is^λrga gamamaat^λtuldiadagi isSuusi Cristo muu curusiaba. **12** Dai gooquírla

vaamioma gamamaat tuldiadagi moslacaasi istumaasi arvaavoi dai maisiu istumaasi maitarvaavoi. ¹³ Siłłascadla diviagi Suusi Cristo dai nlidagi ismaacada arçala ga ivuaadami dai ismaacada armaicala ga ivuaadami amaasi claga gamaatamu ismaacada vaamioma claga idui glaa duiñdaga. ¹⁴ Agai ismaacada gaaagidi moslacaasi istumaasi arvaavoi agai gia Diuusi aa namquidamu tavaagilra. ¹⁵ Damos agai ismaacada gamamaat tuldi istumaasi maitarvaavoi agai gia maiaa namquidamu Diuusi, tomasi agai clagacara vuusai.

¹⁶ Aapimla arDiuusi maamaradla dai Diuusi Iblaadla għanġġamadu daja. ¹⁷ Dai Diuusi l-covai għanvuvaitu mäsai camaisoimaasi ivuaadama. Cascadla ismaadutai għannmamaat tuldiadagi istumaasi maitarvaavoi, Diuusi ali soimaa taatatuldamu agai.

¹⁸⁻¹⁹ Tomali l-maadutai maitlaagai islägi għanvupiirumadadagi. Ismaadutai poļliadagi isali salitduga aliysi għaagħi istaqitodagi sai Diuusi vuppiirugħi duuċai nħidi l-oħħad sastuduacada. Sioomla arċlaġi siaa oħħad sastudugħi saidla arvuppiirugħi dai Diuusi v-l-tarha già sastudugha agai. Diuusi nħooquidlarha pocaiti: “Agai ismaacada poġliji issastuduga, Diuusi dadagħito sai ajaġi għanvuppiirumadaiña”.

²⁰ Dai pocaiti apra: “Cla maatla Diuusi sai tħaqitoidadla ismaacada poġliji issastuduga maitarsoiñi isclagħacara oidacagi”. ²¹ Cascadla maitlaagai mäsġancoco adagi sastuduacatai għannmamaat tuldiadamiga. Diuusi casi għannmaa vlaasi istumaasi tħaqit aapimla. ²²⁻²³ Aapimla

ArCristo aaduñda dai Cristo ArDiuusi marad. Dai aan dai Apoolosi dai Piiduru Arganpipiooniiga aapim. Dai oidigi Araapim gantuidaga. Dai oidaga aapim dai coiya agai aapim, dai nidi aapim mui naana maasi istumaasi Aravueeyi sivi, dai tagimu aapim mui naana maasi istumaasi dlagavuñia agai, vassi gomaasi Arsoiñi aapim ganttar.

4

---

¹ Poduucai aapim aliisi gaaagai isCristo pipioonigadu duucai gurnijadagi. Diuusi grootoi tasai gnmamaatuldana istumaasi agi Diuusi maatcatadai. ² Dai vasscarg isamaadutai viaacagi amo aa duiñdagai gaaagai iscaga ivuaadagi. ³ Damos aan maivuam inlidi tomams caiti giñnlidi aapim dai tomali maivuam inlidi tomasi caiti giñnlidi dudunucami. Damos aan maimaat isbaig Arsoimaasi iducami aan. ⁴ Vasscarg polidi iscagacarg oidaga dai maisoimaasi ivueeyi, maisiu gomaasicad ismaacad ttagitoi aan potlimu Diuusi ismaitarsoimaasi iducami. Mosallgi agai maat isbaig Arsoimaasi ivuaadami aan ischo allpa. ⁵ Dai cascada aapim maitaagai isapiapocaitiadagi ansai aan Arsoimaasi ivuaadami asta siascada divia Suusi Cristo amaasi agai maasiuldamu istumaasi maitmaat sivi, asta istumaasi ttagitoiña oodami, dai sioor caga ivuaadana Diuusi potladamu sai caga idui.

⁶ Dai casi gnaagidi aan sai gaaagai masamaadugan duucai gurnijadagi Apoolo

ለለmadu aanል vai poduucai cለga maatለca aapimል sai maitለaagai ispcocaitiadagi sai vaamioma cለgađadu gለn mamaat ተtuldiadamiga siaa. Dai poduucai ivuaada aapimል istumaasi Diuusi ipłlidi. Siለascadል pocaitiada aapimል gለmaat የisgአgරducልd ገለnlidi aapimል.

⁷ Aapimል maitለaagai isgአgරducልd ገለnliadiagi. Vለsi istumaasi istutuidi aapimል isivuaadagi Diuusi gለnmaa guvucadagai cascልd istutuidi aapimል isivuaadagi. ይtuimlsi gአgරducልd ገለnlidi aapimል ducami isለagi aapimል viaacagi guvucadagai isivuaadagi?

⁸ Aapimል połlidi iscamaat የvለsiałcatai istumaasi aagai Diuusi ንñooquidą. Dai aapimል tلتaaanłdami duucai oidaga. Dai gajiaadą. gአrviaa aapimል. Siለsi ሥrcለgacamudai issለlicልd ሥrtلتaaanłdamicamudai aapimል siaatłm የojootosicami ለärp ገለnsoiñacai gatلاaanłdamudai. ⁹ ለamo imidaga połlidi aanል sai Diuusi pipooñi duucai gአrnlijada cascልd. Ducami istomali ለamo imidagai maitለaanlı aatłm tomali ለamo istumaasicልd. Dai ducami iscasi gአrcoodia agadamudai oodami dai Diuusi tلتaañicarud የdai oodami mosnlijadamudai. ¹⁰ Dai ducami isoodami vupuiirugami ducai gአrnlijadamudai gaaagiditai aatłm isSuusi Cristo ሥrcለgacą. vuviadami. Mai aapimል povાnłlidi mäsli alı sastuduga vaavoituditai Suusi Cristo. Ducami isaatłm maicለga vaavoitudadagi Diuusi ንñooquid የmai aapimል połlidi mäsai cለga vaavoitudai. Ducami isvለsi oodami soi duucai gአrnlijadagi dai ducami mäsaaapimል siaa gአnduutuadagi.

11 Aat^λma^λ bibiuuguiña, dai tonocoñicana, dai maiyuucusucana, dai oodami soi duucai g^λrn^λidiña, dai maivaac^λ aat^λma^λ. **12** Dai iibiocor^λi aat^λma^λ gaaata vuaadatai. Oodami soimaasi ñiooqui g^λraagidiña d^λmos aat^λma^λ daan^λiña Diuusi sai ^λgai soicliña. Oodami soimaasi g^λartaatamituldiña t^λtai aat^λma^λ maivui ñioocaiña. **13** Dai oodami g^λrñiooquidiña d^λmos aat^λma^λ maacaiña ñiooqui ducami si^λrg^λraaduñica ^λgai. Dai oodami voisiqui duucai g^λrn^λidi.

14 Aapim^λ giñmaamara g^λnducami nai aan^λ alia^λ g^λnoig^λdai casc^λda^λ poduucai g^λnoojidi aan^λ g^λnmaquia iñloliditai ñiooqui maisiu g^λnsiaa ^λratuda iñliditai. **15** Tomam^λsi aapim^λ viaacagi baivustaama miil mamaat^λtuldiadami ismaac^λda^λ g^λnmamaat^λtuldi istumaasi aagai Suusi Cristo d^λmos maimuidu ismaac^λda^λ ^λpan ducami g^λnooga mos^λca aan^λ. Aan^λ g^λnaagidi isSuusi Cristo ^λrc^λlgas^λla^λ vuviadami m^λtai aapim^λ vaavoitu casc^λda^λ g^λnooga giñducami aan^λ. **16** Casc^λda^λ g^λndaan^λli aan^λ masai giñ^λpan duucai oidacana.

17 Casc^λda^λ g^λnotosda iñagai aan^λ goTimoteo dai goovai g^λaagidamu isduucatai g^λaagai isoidaca aapim^λ. Goovai giñmara g^λducami nai aan^λ alia^λ oig^λdai dai goovai c^λaga ivueeyi g^λaa duiñdaga. Dai goovai g^λnaagidamu isducatai ivueeyi aan^λ vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai istumaasi mamaat^λtuldi aan^λ v^λlsi aipacoga quiquiuuri^λla. **18** ^λmadutai aapim^λ g^λg^λrduc^λda^λ g^λnlidi po^λliditai iñsaan^λ g^λnlb^λidi dai casc^λda^λ mait^λndidivid^λ aan^λ. **19** D^λmos aan^λ otoma m^λlca g^λnn^λida iñlid^λ

isDiuusi ipʌldagi. Dai amaasi nʌidamu aanʌ sʌʌga vaavoitudai dai sʌʌga oidaga ʌgai ismaacʌdʌ gʌgʌrducʌdʌ gʌnʌlidi dai maisiu mosʌca istumaasi aagai ʌgai. ²⁰ Dai ʌgai saagida ismaacʌdʌ iduñia ʌlidi istumaasi Diuusi ipʌlidi Diuusi guvucadadʌ vaamioma gʌaagai sioodami ñiooquidʌ. ²¹ Cʌagacʌrʌ avʌr oidaca aapimʌ dai poduucai aanʌ maitʌnbagaidamu sìllascadʌ gaamu imiagi dai poduucai baigñʌliadamu aanʌ aapimʌcʌdʌ.

5

---

¹ Sivi cajiomä aatʌmʌ isʌmaadutai aapimʌ vʌʌna gʌooga ooñigadʌ. Gomaasi ʌrʌmo istumaasi alia soimaascami. Dai maitiipu oigaragai isivuaadagi tomali ʌgai saagida ismaacʌdʌ maiʌgidi Diuusi. ² Dai vʌʌscʌrʌ quiaa gʌgʌrducʌdʌ gʌnʌlidi aapimʌ. Baiyoma gʌaagai mʌssiaa ʌʌradamudai dai soigʌnʌliadamudai. ʌcʌlli ismaacʌdʌ pomaasi idui maitlaagai mʌsdadagitodagi isvapacʌda ʌgai gʌnʌmpaidaragʌrʌ. ³⁻⁴ Tomasi maigʌnʌlʌmadu daja aanʌ vʌʌscʌrʌ gʌntʌtʌgitoñia aanʌ. ʌtlaanʌdamı Suusi Cristo giñmaa sʌʌlicami cascʌdʌ gʌnaagidi aanʌ istumaasi idui gocʌlli aliañsi ʌrsoimaascami. Aanʌ gʌnaagidamu istumaasi gʌaagai isiduñiagi aapimʌ ducami isgʌnʌlʌmadu daacamudai aanʌ. Ampaidavurai aapimʌ vʌʌsi vaavoitudadami dai Suusi Cristo guvucadadʌ gʌnʌlʌmadu daacamu. ⁵ Dai aagidavurai gocʌlli sai camaivapacʌlñia gʌnʌmpaidaragarʌ vai poduucai ʌʌmadu

aim^lraiñ^a oodami ismaac^lda ivueeyi istumaasi ^lDiaavora ip^llidi. ^lDiaavora alia viaa guvucadagai. Poduucai s^lallic^lda soimaa taatamu ^lgai. Dai ^lgai soimaasi taatac^li istutuidi si^lma duuc^li g^lat^lgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi poduucai c^llgac^lra vuusaiñ^a si^llascad^l diviagi atlaan^ldami Suusi Cristo.

⁶ Maitlaagai m^lsg^lg^lrduc^lda g^ln^lliadagi pooliditai m^lsc^llga ivueeyi. C^ll maatal aapim^l sai ^lmo oodami soimaasi ivuaadami istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi mui oodami. ⁷ Cascad^l g^laaagai isaagidagi goc^llli sai camaivaprasliñ^a g^lan^lmpaidarag^lra. Agai istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi aa vaavoitudadami tomasi maiquiaa soimaasi iduiñtuli aa. Suusi Cristo arapan ducami laali cañiiru ismaac^lda coodaiñ^a g^lnaaduñicaru ^lg^ll siaa duudag^lra ismaac^lda pascua t^ll^lgidu vai poduucai Diuusi oig^lldiñ^a soimaascamigad^l. ⁸ Dai poduucai aat^lml g^laagai iscamaisoimaasi ivuaadagi dai c^llgac^lra oidaca.

⁹ Casi g^lnaagidi aan^l ^lmai ooj^lra dai maitlaagai m^lsuurap^lc^ldag^l ^lgai ismaac^lda googosi g^lnducami. ¹⁰ D^lmos aan^l maitl^lnaagida iñ^lliditadai m^lsai gajiaad^lra vipiadana v^llascatai ismaac^lda googosi g^lnducami, dai ismaac^lda coimudad^l tuutuiga, dai ismaac^lda ^lasivoga, dai ismaac^lda siaa duutudai momoono. Ismaiñiooquiada agadamudai aapim^l gooodami av^lnacai isiimia aapim^l idi oidigi daamad^lra. ¹¹ Baiyoma g^lnagida iñ^lliditadai aan^l m^lsai maiuurap^lc^lliñ^a ^lgai ismaac^lda pocaitiada said^l arvaavoitudadami dai v^llasc^lra googosi g^lnducamicagi, dai coimudad^l tuutiacagi, dai

ñiooquiadagi aa oodami, dai navacoit_λracagi, dai _λsivoacagi, tomali mait_λaagai m_λsgacuaadagi _λgai _λmadu. ¹²⁻¹³ Aan_λ maiviaa s_λlicami isaagadagi ismaac_λd_λ _λrc_λga ivuaadami dai ismaac_λd_λ _λrmaic_λga ivuaadami, _λgai ismaac_λd_λ mait_λrvaavoitudadami mos_λgi Diuusi viaa s_λlicami. D_λmos aapim_λ vaavoitudadami _λgi g_λnsaagida g_λaagai isaagadagi ismaac_λd_λ maic_λga ivuaadagi. Maitav_λr dadagitoda goc_λlli soimaasi ivuaadami isg_λnsaagida vapac_λdagi siuu duucu siaa duutuadagi aapim_λ Diuusi.

6

---

¹ Si_λscad_λ _λmaadutai aapim_λ viaacagi _λmo istumaasi g_λaduñi vaavoitudadami vui mait_λaagai isvan c_λc_λsadagi dudunucami_λl_λ ismaac_λd_λ mait_λrvaavoitudadami. ² Maitam_λs maat_λ aapim_λ sai ismaac_λd_λ vaavoitudai Diuusi n_λida agai _λgai ismaac_λd_λ maivaavoitudai Diuusi ismaac_λd_λ _λrc_λga ivuaadami dai ismaac_λd_λ _λrmaic_λga ivuaadami. Poduucai _λpr_λ g_λaagai m_λs_λgi baivuaadagi istumaasi t_λgitocagi g_λnaaduñi. ³ Maitam_λsmaat_λ aapim_λ t_λsai asta Diuusi t_λl_λaañicaruda n_λida ragai ismaac_λd_λ _λrc_λga ivuaadami dai ismaac_λd_λ _λrmaic_λga ivuaadami. Vaamioma c_λga istutuidi aat_λm_λ isn_λidagi g_λaduñi vaavoitudadami saagida ismaac_λd_λ _λrc_λga ivuaadami dai ismaac_λd_λ _λrmaic_λga ivuaadami tami oidigi daama. ⁴ Si_λscad_λ g_λncocoda aapim_λ, ¿tuim_λsí ajioopain_λa aapim_λ sai baig_λnduiñdana dudunucami ismaac_λd_λ mait_λrvaavoitudadami? ⁵ Gomaasi

gia g_λnaagidi aan_λ m_λsai siaa _λrana. Siaad_λg_λ
 maioidacana _λmaadutai aapim_λ g_λnsaagida
 ismaac_λda istutiadagi isbaig_λnvuiidiadagi
 ñiooqui aapim_λ vaavoitudadami g_λnsaagida.
6 Amo vaavoitudadami mait_λaagai isvan c_λlsagi
 g_λaduñi dudunucami vuid_λra ismaac_λda
 mait_λrvaavoitudadami.

7 S_λlic_λda _λrvaavoi sai isg_λncocoada aapim_λ
 poduucai al_λ soimaasi ivueeyi aapim_λ. Baiyoma
 mait_λaagai m_λsvui ñioocadagi sioor_λ g_λncocoada
 aliadagi. Dai baiyoma mait_λaagai m_λsvui
 ñioocadagi sioor_λ g_λn_λasiadagi. **8** D_λmos aapim_λ
 maic_λga ivueeyi dai _λsidiñ_λ asta g_λnaaduñi
 vaavoitudadami.

9-10 ¿Maitam_λs maat_λ aapim_λ sai ismaac_λda
_λrsoimaasi ivuaadami maiiimia agai siaaco
 gat_λaan_λi Diuusi? Maitav_λr g_λndadagitoda
 m_λsg_λnvupuiirumadadagi. S_λlic_λda _λrvaavoi
 is_λgai ismaac_λda googosi g_λnducami, dai
 ismaac_λda siaa duutudai _λmomoono ismaac_λda
 ivueeyi oodami dai diuusi aagai dai c_λc_λli
 ismaac_λda maiaaban voopoi ooqui baiyoma
 c_λc_λli _λgi aipacoga g_λnvuudana, dai ismaac_λda
_λsivoga, dai ismaac_λda coimudad_λ tuutuiga,
 dai ismaac_λda navacoit_λraga, dai ismaac_λda
 oojoidi isñiooquiadagi aa oodami, maitat_λaan_λda
 agai m_λl t_λvaagi_λ Diuusi _λmadu. **11** Poduucai
 oidacatadai _λmadutai aapim_λ d_λmos sivi Diuusi
 casi g_λnoig_λli g_λnsomaascamiga dai casi _λcovai
 g_λnvuvaitu dai Diuusi c_λlgac_λra g_λnn_λidi ducami
 istomali _λmo imidagai maisoimaasi iduuñimudai
 aapim_λ Suusi Cristo c_λlgac_λra g_λnvuvaitu dai
 Diuusi Ib_λad_λ g_λn_λmadu daja casc_λda.

12 Λλmo oodami pocaiti: “Oodami istutuidi isivuaadagi vʌʌsiaʌcatai istumaasi ipʌlidi”. Dʌmos aanʌ pocaiti: sai maisiu vʌʌsi istumaasi ivueeyi oodami ʌrsoiñi. Dai maitʌagai isivuaadagi tomali λmo istumaasi soimaascami tomasi iduñia ʌlidi. **13** Aliʌsi ʌrvaavoi istumaasi aagai oodami: “Cuaadagai ʌrugidagai vʌʌtarʌ dai gavoocʌrʌ vaacʌi cascʌdʌ vooca oodami”. Dʌmos Diuusi ugitudi agai vʌʌsi gomaasi. Dʌmos tuucuga oodami maisiu isgaʌma voopoda tomasmaascʌdʌ, baiyoma tuucuga oodami vai poduucai ivuaadana Diuusi aa duiñdagadʌ dai Diuusi nuucada oodami tuucugadʌ. **14** Poduucai isduucai Diuusi duaacali gʌrtʌaanʌdamiga Suusi Cristo poduucai gʌrduduaacalda agai aatʌmʌ ʌʌprʌ gʌguvucadagacʌdʌ.

15 ¿Maitamʌsmaatʌ aapimʌ sai ismaacʌdʌ vaavoitудai Suusi Cristo ʌrʌpan ducami ʌgai daidʌ ʌraduñdʌ? Aatʌmʌ ʌrSuusi Cristo aaduñdʌ cascʌdʌ maitʌagai tʌsvʌrʌnagʌdagi ooqui taatacaligami. **16** ¿Maitamʌsmaatʌ aapimʌ sai sìllascadʌ λmo cʌlali vʌʌnagi λmo ooqui tatacaligami vʌʌgoocatai ʌrʌmo oodamicana? Pocaiti Diuusi n̄iooquidʌrʌ: “Vʌʌgoocatai ʌrʌmo oodamicana ʌgai”. **17** Dʌmos sìllascadʌ λmo oodami vaavoitudagi Suusi Cristo ʌgai λmo tʌgitoidagai viaacana Suusi Cristo ʌʌmadu.

18 Aapimʌ glaagai isgajiaadʌrʌ vipiaadagi vʌʌsi goomaasi. Diuusi idui oodami sai siaa duutudaiñā ʌgai dai maisiu isivuaadana mosʌcaasi istumaasi ipʌliadagi. Mui naana maasi soimaascami ivueeyi oodami dʌmos ʌgai ismaacʌdʌ googosi

ganducami agai soimaasi ivueeyi gatuuucuga vui. ¹⁹ ¿Maitams tagito aapimλ sai Diuusi ootoi galbadaga sai ganallmadu daacana? Poduucai aapimλ camaillgi gantlaanli. ²⁰ Diuusi alia cllga idui aapimλ gannalltarλ ootosacai gamara Suusi Cristo masai aapimλ cllgacrl vuvaclna. Cascadλ aliasi gaagai issiaa duutuada aapimλ Diuusi sillsi gantuucugacadλ acaasi ganibladagacadλ Diuusi tlaanli gantuucuga dai ganibladaga cascadλ.

7

---

¹ Sivi gia ganaa noragidamu aanλ istumaasi gintcacai aapimλ giñoojidacai. Cllgaduava ismaiooñtadagi clclli. ² Damos alia muidu ismaacadλ googosi ganducami cascadλ aliasi gaagi isclclli viaacagi ganooñiga dai ooqui viaacagi gancuucuna dai poduucai maisoimaasi ivuaadagi googosi ganduucamicatai. ³ Acllli gaagai isama voopodagi gooñiga siuu duucu ooñigadλ ipaliadagi dai ooqui gaagai isama voopodagi gacuuna siuu duucu cunadλ ipaliadagi. ⁴ Sillscadλ cunatagi mo ooqui camaillgi tlaanli gatuuucuga cllli agai dai tlaanli. Dai sillscadλ ooñtagi mo cllli camillgi tlaanli gatuuucuga llrl ooqui agai dai tlaanli. ⁵ Cascadλ maitlaagai ischo gantlaadagi aipacoga. Silgis gia ganaagida agai dai maimapai voopodagi chillaqui tasai gamamadada liditai. Dai vllscrl gooquirl gaagai ismapai voopodagi agai vai diaavora maisoimaasi iduiñtuldagi ooqui mai cllli llmadu tomali cllli mai ooqui llmadu.

6 Aan^λ mait^λntlaan^λi m^λssoñtadagi m^λsmaiooñtadagi ^λpr^λ baiyoma istutuidi aapim^λ isiduñiagi istumaasi ip^λliadagi. **7** Aan^λ ^λgi ip^λlidi isv^λascatai maiooñtagi giñ^λpan duucai, d^λmos ^λmoco istutuidi isivuaadagi ^λmo istumaasi dai aa ^λma maasi. Diuusi maacai guvucadagai casc^λd^λ.

8 Ismaac^λd^λ maiquiaa ooñiga dai ismaac^λd^λ maiquiaa cuucuna dai vipiudu c^λgaicamudai is^λgi viiyagi ^λgai giñ^λpan duucai. **9** D^λmos ismaitistutiada ^λgai is^λagi oidacagi vai ooñtana. Vaamioma ^λrc^λlagai isooñiacagi dai maisoimaa taatamadagi ^λma voopoda ^λliditai ooqui.

10 D^λmos ismaac^λd^λ caooñigai dai ismaac^λd^λ cacuucuna aan^λ g^λntlaan^λi sai ooqui maidadagitoiña g^λncuucuna. Idi ñiooqui aagaiñ^λa g^λrtlaan^λdamiga Suusi Cristo ^λpr^λ. **11** D^λmos ^λmo ooqui dagituagi g^λcuna ^λgai mait^λaagai iscunatagi ^λparamu baiyoma g^λaagai isbaiduñia ^λgai ñiooqui g^λcuna ^λmadu. Poduucai ^λpr^λ ^λc^λlli mait^λaagai isdagituagi glooñiga.

12 Dai ^λma maasi aagida iñ^λlidi aan^λ ismaac^λd^λ ooñiga maivaavoitudadami ^λmadu dai ismaac^λd^λ cuucuna maivaavoitudadami ^λmadu. Oidaga ^λmo ñiooqui ismaac^λd^λ maiaagaiñ^λa g^λrtlaan^λdamiga Suusi Cristo d^λmos aan^λgia g^λnaagidamu sivi. Is^λmaadutai ooñigad^λ mait^λrvaavoitudadamicagi dai v^λllasc^λr^λ ^λmadu oidaca ^λliadagi g^λcuna, cunad^λ mait^λaagai isdagituagi saibai poduucai vaavoitudana ooñigad^λ. **13** Dai is^λmaadutai cunad^λ mait^λrvaavoitudadamicagi dai v^λllasc^λr^λ ^λmadu oidaca ^λliadagi g^λlooñiga, ooñigad^λ mait^λaagai isdagituagi sabai poduucai vaavoitudana cunada.

14 Λελλι ismaacλda maitλrvaavoitudadamicagi Diuusi cλagacλra nλidi λgai vλλnacai λgai λmo ooqui vaavoitudadami daidλ λooqui ismaacλda maitλrvaavoitudadamicagi Diuusi cλagacλra nλidi λgai vλλnacai λgai λmo cλli vaavoitudadami. Dai ismaitλrpoduucaicamudai maamaradλ λapan ducamicamudai maamaradλ λgai ismaacλda maivaavoitudai, dλmos Diuusi cλagacλra nλidi maamaradλ λprλ. **15** Dλmos isλcλli maivaavoitudadamicagi dagitua λiadagi gλooñiga vai dagitona daidλ λooqui camaiviaa isλλmadu oidacagi dai isλooqui maivaavoitudadamicagi dagitua λiadagi gλcuna vai dagitona daidλ λcunadλ camaiviaa isλλmadu oidacagi. Diuusi λcovai garvuvaitu tλsai cλagacλra oidacana dai maitλrcocodaiña. **16** Dai vλλscλra maimaatλ λmo cλli sλ λmo ooqui isλλgacλra vusaidagi gλaduñi sλ ismaicλagacλra vusaidagi λprλ quiaa λmadu oidacatai λgai.

17 Dai gλaagai mλsbaigλnliadagi λgaicλda ismaacλda Diuusi ipλlidi isivuaada aapimλ. Dai aliλsi λrcλga ismaidagituagi gλnaa duiñdaga ismaacλda viaacatadai aidλsi Diuusi λcovai vusaitu sai vaavoitudana. Gomaasi λgai istumaasi tλaanλ aauλ vλlsi vaavoitudadami aipaco oidacami. **18** IsDiuusi λlcovai vuusaidagi λmaadutai ismaacλda iquitλquicagi tuucugadλ isducatai gλmviidacatadai λjudidλ λgai gλaagai ismoduucai viiyagi dai isDiuusi λcovai vuusaidagi λmaadutai ismaacλda maiiquitλquicagi tuucugadλ λgai maitλaagai isiquitλagi. **19** Tomasmaasi oodami isiquitλquicagi tuucugadλ ischo λprλ mosλaaagai isivuaadagi

istumaasi Diuusi ip̄lidi. ²⁰ Aliasi arcʌʌga isvʌʌsi oodami maidagituagi gʌnaa duiñdaga ismaacʌʌda viaacatadai aidʌsi Diuusi ʌcovai vuusaitu sai vaavoitudana. ²¹ Isʌmaadutai ʌrpiooñicatadai aidʌsi Diuusi ʌcovai vusaitu maitlaagai isvuamʌ aliada ʌgai. Dʌmos isviaacagi ʌgai isducatai vuusiagi dai camaitʌrpiooñicagi gʌaagai isvuusiagi. ²² Pipioñi ismaacʌʌda Diuusi ʌcovai vuvaitu sai vaavoitudana gʌaagai istʌtʌgitodagi isʌraaduñda Cristo dai ʌgai ismaacʌʌda maitʌrgapipiooñiga ismaacʌʌda Diuusi ʌcovai vuvaitu sai vaavoitudana gʌaagai istʌtʌgitodagi isʌrpipiooñigada Suusi Cristo. ²³ Diuusi alia cʌʌga idui aapimʌ gʌnvʌʌtarʌ ootosacai gʌmara dai sivi gʌaagai mʌsʌʌgiadagi Diuusi maisiu oodami. ²⁴ Poduucai tudo giñaaduñi tomali ʌmaadutai maitlaagai isdagituagi gʌnaa duiñdaga ismaacʌʌda viaacatadai aidʌsi Diuusi ʌcovai gʌnvuvaitu sai vaavoitudana, Diuusi gʌnʌʌmadu daja cascʌʌda.

²⁵ Dai sivi maaquimu aanʌ ñiooqui ismaacʌʌda maitʌrooñiacami dai ismaacʌʌda maitʌrcuucunacami. Suusi Cristo maipoduu aagai dʌmos aanʌ angʌnaagida iñagai. Diuusi cʌʌgacʌʌrʌ giññlidi daidʌ giññvaavoitudai cascʌʌda aapimʌ gʌaagai isgiññvaavoitudagi ʌʌrʌ cascʌʌda gʌnaagidamu aanʌ istumaasi tʌtʌgitoi aanʌ. ²⁶ Otoma aliasi soimaasi taatamituldi agai ʌdudunucami vʌʌsi ʌvaavoitudadami cascʌʌda poolidi aanʌ sai ismaacʌʌda maitʌrooñiacami dai ismaacʌʌda maitʌrcuucunacami gʌaagai isapiaduu viiyagi. ²⁷ Vʌʌscʌʌrʌ ismaacʌʌda caooñiga maitlaagai isdadagitolagi gʌnooñiga dai

ismaac_Δda maiquiaa ooñiga mait_Δaagai isooñtagi.
28 D_Δmos is_Δmo c_Δali ooñtagi maisoimaasi ivueeyi dai is_Δmo ooqui cunatagi maisoimaasi ivueeyi. D_Δmos sioor_Δ gav_Δñnacami vaamioma soimaasi taata agai dai aan_Δ ip_Δlidi isotolioma soimaasi taata agai aapim_Δ.

29-31 Giñaaduñi aan_Δ g_Δnaagidi sai chil_Δqui tasaí vi_Δga m_Δsicamaiodacamu tami oidi daama casc_Δda glaagai t_Δsvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdad_Δ si_Δma maasi sivi quiaa istutuiditai. Sioor_Δ ooñiacagi, dai sioor_Δ soig_Δn_Δliadagi, dai sioor_Δ baig_Δn_Δliadagi, dai sioor_Δ viaacagi tumiñsi dai tomasioor_Δ ismaac_Δda tami oidigi daama oidaga g_Δaagai isvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdad_Δ si_Δma maasi. Idi oidigi caugitimi casc_Δda.

32 Aan_Δ ip_Δlidi isaapim_Δ maivuam _Δn_Δliadagi tomali _Δmo istumaasic_Δda. _Δmo c_Δali maiooñiacami vaamioma t_Δt_Δgitoi Diuusi aa duiñdad_Δ daid_Δ ivuaada _Δlidiñ_Δ istumaasi Diuusi ip_Δlidi. **33** D_Δmos si_Δñscad_Δ caooñta _Δgai vaamioma t_Δt_Δgitoiñ_Δ _Δgai istumaasi g_Δaagai quiiy_Δr_Δ, daid_Δ ivuaada _Δlidiñ_Δ istumaasi ip_Δlidi ooñigad_Δ.

34 Poduucai _Δapr_Δ _Δmo ooqui maicunacami vaamioma t_Δt_Δgitoi Diuusi aa duiñdad_Δ daid_Δ ivuaada _Δlidiñ_Δ istumaasi Diuusi ip_Δlidi vai poduucai vaamioma c_Δga ivuaadagi istumaasi Diuusi ip_Δlidi si_Δñssi tuucugad_Δ _Δcaasi ib_Δad_Δ. D_Δmos si_Δñscad_Δ cacunata _Δgai vaamioma t_Δt_Δgitoiñ_Δ istumaasi g_Δaagai quiiy_Δr_Δ daid_Δ ivuaada _Δlidiñ_Δ istumaasi ip_Δlidi cunad_Δ.

35 Aan_Δ g_Δnaagidi gomaasi g_Δnsoiñ_Δ iñ_Δliditai maisiu g_Δndaida iñ_Δliditai mui naana maasi, v_Δrai

poduucai c^{la}gac^{la} oidaca daid^a ivuaada Diuusi aa duiñdada oig^adaitai Diuusi.

³⁶ D^aMos is^amaadutai po^aliadagi is^acaooquimuimi marad^a dai po^aliadagi issiooma ^arc^{la}gai iscunata ^agai, dai is^alooqui po^aliada ^arp^al vai cunatana gomaasi mait^arsoimaascami. ³⁷ D^aMos is^amai s^allic^ada po^aliadagi ismait^aaagai iscunatagi marad^a dai ismaitiipu istuisi cunata ^agai, oogad^a viaa s^allicami isiduña istumaasi ip^aliadagi, ^agai c^{la}ga ivueeyi. ³⁸ D^aMos sioor^a dagituagi g^amara sai cunatana c^{la}ga ivueeyi dai sioor^a maidagituagi g^amara sai cunatana vaamioma c^{la}ga ivueeyi.

³⁹ Amo ooqui cunacami viaa is^allmadu oidacagi g^acuna asta si^allscad^a muu ^agai. D^aMos si^allscad^a muquiagi cunad^a ^aooqui viaa s^allicami iscunatagi ^arpamu sioor^a ^allmadu ip^aliadagi, d^aMos ^arvaavoitudamicagi ^agai. ⁴⁰ D^aMos ^aooqui vaamioma baig^alliadan tada ismaicunata ^arpamu. Gomaasi ^agai istumaasi t^at^agitoi aan^a. Dai Diuusi Ib^alad^a giñ^ama daja aan^a ^arp^al dai gomaasi ismaac^ada aagai aan^a po^alid^a aan^a isDiuusi Ib^alad^a giñ^aagidi.

8

---

¹ Aapim^a giñ^acacai isbai oidaga oigaragai iscuaadagi cuaadagi ismaac^ada g^adadasdi ^amomoono ismaac^ada ivueeyi oodami ischo ^arp^al. Baiyomav^ar maicuaada. V^allscatai aat^am^a maat^a isDiuusi maig^api^ar g^arvuupai iscuaada aat^am^a istumaasi g^adadasdi ^amomoono. D^aMos sioor^a pocaitiadagi sai vaamioma maat^a siaa ^agai

g^Λag^Λarduc^Δd^Δ g^Λn^Λlidi. D^Δmos sioor^Λ oig^Λadagi v^Λlasi oodami ^Λgai poduucai vaamioma c^Λaga vaavoitudai Diuusi. ² Sioor^Λ po^Λliadagi iscamaat^Δ mui naana maasi ^Λgai maic^Λaga mai isducatai g^Λaagaitadai ismamaat^Δmudai ^Λgai. ³ D^Δmos Diuusi c^Λagac^Δr^Δ n^Δlidi sioor^Λ oig^Λdai Diuusi. Agai ^Λrmaamarad^Δ casc^Δd^Δ.

⁴ Amomoono ismaac^Δd^Δ ivueeyi oodami dai diuusi aagai mait^Λrdidiuusi mosali^Λmadugava Diuusi. ⁵ Oodami po^Λlidi ismuidu didiuusi t^Λvaagi^Δr^Δ dai oidi daama, ^Λgai v^Λltar^Δ gia oidaga mui didiuusi. ⁶ D^Δmos c^Λ maat^Δ aat^Λm^Δ sai mosali^Λmaduga Diuusi, g^Λrooga. Agai idui v^Λlsia^Λcatai. Aat^Λm^Δ oidaga dai siaa duutuda ragai Diuusi daid^Δ ivuaadaragai aa duiñdad^Δ. Dai al^Λmaduga g^Λrtlaan^Λdamiga ^Λgai ^ΛrSuusi Cristo, dai ^Λgai idui v^Λlsia^Λcatai. Dai ^Λgai g^Λrmamaa ib^Λdagai utudui.

⁷ Gomaasi maisiu v^Λlasi oodami maat^Δ. ^Λmmadutai ismaac^Δd^Δ ^Λlquioma siaa duutudaiñ^Δ amoono quiaa vaavoitudai sai cuadatai cuadagai ismaac^Δd^Δ g^Λdadasdi amoono sai ^Λgai siaa duutudai amoono casc^Δd^Δ po^Λlidi ^Λgai sai mait^Λrc^Λgai iscuaadagi. ⁸ Vaavoava siDiuusi maivaamioma c^Λagac^Δr^Δ g^Λrn^Λidi tomali maivaamioma c^Λagac^Δr^Δ oidacana aat^Λm^Δ cuadatai cuadagai. ⁹ V^Λlsc^Δr^Δ avarmaicuaada cuadagai ismaac^Δd^Δ g^Λdadasdi amoono ismaac^Δd^Δ ivueeyi oodami dai diuusi aagai. Iscuaada aapim^Δ ^Λcuaadagai aid^Δ gia ^Λgai ismaac^Δd^Δ maic^Λaga maat^Δ ca^Δ isducatai ip^Λlidi Diuusi isoidacana ugian tada ^Λpr^Δ dai gomaasi ^Λrsoimaascami ^Λgai v^Λltar^Δ.

10 Damos isamaadutai aapim^λ ismaac^Δd^λ c^λa maat^λ v^λlasi gomaasi v^λlasc^λr^λ imiagi ^λmoono quiupagaigadlamu dai gacuaadagi cuaadagai ismaac^Δd^λ g^λdadasdi ^λmoono vai g^λnt^λgiagi ^λmai ismaac^Δd^λ maic^λga maat^λ ca^λ isducatai ip^λlidi Diuusi isoidacana, ^λgai ugian tada ^λrp^λ. **11** Dai poduucai ^λgaic^Δd^λ ismaac^Δd^λ iduñia aapim^λ ^λgai soimaasi iduñian tada, dai Suusi Cristo muu ^λgai v^λltar^λ ^λrp^λ. **12** Poduucai isaapim^λ soimaasi iduiñtuldagi g^λnaduñi ismaac^Δd^λ maic^λga maat^λ ca^λ isducatai ip^λlidi Diuusi isoidacana, aapim^λ soimaasi ivueeyi Suusi Cristo vui. **13** Poduucai iñsaan^λ cuaadagi cuaadagai ismaac^Δd^λ dadasdi ^λmoono dai poduucai soimaasi iduiñtuldagi giñaduñi vaavoitudadami baiyoma maicuaadan tada aan^λ cuaadagai ismaac^Δd^λ dadaasdi momoono tomali ^λmo imidagai maisoimaasi iduiñtulda iñ^λliditai.

9

1-3 Sivi aagidamu aan^λ ^λmo ñiooqui ^λgai ismaac^Δd^λ maivaavoitudai iñsaan^λ ^λrootosad^λ Suusi Cristo. S^λalic^Δd^λ ^λrvaavoi iñsaan^λ ^λrootosad^λ Suusi Cristo. Aan^λ t^λla g^λrtlaan^λdamiga Suusi Cristo. Dai aapim^λ vaavoitudai Suusi Cristo, aan^λ g^λnaagidi is^λgai ^λrc^λlgac^λr^λ vuviadami casc^λd^λ. Tomasi aa maivaavoitudai iñsaan^λ ^λrSuusi Cristo ootosad^λ, d^λmos aapim^λ gia g^λaagai isvaavoitudagi dai aapim^λ ^λrvaavoitudadami casc^λd^λ g^λmaat^λ iñsaan^λ ^λrSuusi Cristo ootosad^λ.

4 Aan^λ viaa s^λlicami isgamait^λc^λdagi cuaadagai gaaagiditai Diuusi ñiooquid^λ. **5** Dai viaa aan^λ s^λlicami isooñtagi ^λmo ooqui vaavoitudadami poduucai isduucai ivueeyi ^λgaa Suusi Cristo ojootosad^λ, dai Suusi Cristo susuuculid^λ dai Piiduru. **6** ¿Povai m^λsíln^λlidi aapim^λ ismos^λca aan^λ dai Bernabé maviaa s^λlicami isdagituagi aa duiñdagai dai gaaagiadagi isSuusi Cristo arc^λgac^λr^λ vuviadami? **7** Sandaaru mai^λgi gaaa nam^λquidi istumaasi siaa vueeyi. Dai sioor^λ ^λsadagi uuvasi viaa s^λlicami iscuaadagi iibiad^λ. Dai sioor^λ nuucadacagi sisivatu viaa s^λlicami isy^λadagi viibad^λ. **8** Aan^λ mait^λnaagidi istumaasi aagai oodami aan^λ g^λnaagidi istumaasi aagai Diuusi ñiooquid^λr^λ. **9-11** Aat^λm^λ g^λnaagidi Diuusi ñiooquid^λ dai poduucai g^λnsoic^λi isc^λagac^λr^λ oidaca aapim^λ casclad^λ viaa aat^λm^λ s^λlicami isg^λntaan^λdagi cuaadagai aapim^λ poduucai soic^λi aa oodami casclad^λ g^λaagai isvaamioma g^λrsoic^λda aapim^λ aat^λm^λ. Poduucai ooja Moseesacaru: “Maitav^λr dacamidacartudada ^λtuturu m^λsíllscad^λ clivadagi t^λligi ^λgaic^λda vai poduucai cuaajida ^λgai t^λligi”, asduu ooja. Poduucai g^λmaat^λ isaata vuaadami viaa s^λlicami isgamait^λc^λdagi cuaadagai. Agai ismaac^λda gasicuaanai dai ismaac^λda gayooval ^λgai g^λaagai ist^λgitocagi isajiagi aa yoovi. **12** Isaa viaacagi s^λlicami iscuaadagi g^λncuaadagaiga siooma c^λga aat^λm^λ.

V^λlasc^λr^λ maiuu aat^λm^λ tomasi viaacatadai s^λlicami. Baiyoma ^λagi gaaata nam^λquidiñ^λ aat^λm^λ v^λlsi t^λstumaasi siaa vuaadana. Aan^λ ip^λliditadai isc^λaga g^λnt^λgito ca^λca aapim^λ

istumaasi g^λnaagidi aan^λ dai maisiu t^λt^λgitodagi iñsaan^λ gamait^λc^λi g^λnaagiditai Diuusi ñiooquid^λ. ¹³ C^λ maat^λ aapim^λ sai ismaac^λd^λ gaaata vueeyi ^λg^λλ quiuupaigad^λr^λ ^λjudidíu siaaco g^λcoodai vustaqui poduucai isduucai gat^λjai Diuusi ^λgai istutuidi isaa cuaadagi ^λbaabaidi. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi aagai sai sioor^λ gaaagiadagi isSuusi Cristo ^λrc^λgac^λr^λ vuviadami sai ismaac^λd^λ vaavoitudadagi g^λaagai ismaacadagi v^λasi istumaasi t^λgito. ¹⁵ D^λmos aan^λ tomali ^λmo imidagai maitataan^λi tomali ^λmo istumaasi tomasi viaa aan^λ s^λlicami isgataan^λdagi. Aan^λ g^λnoojidi maisiu g^λntaan^λdami iñ^λliditai istumaasi. Λ^λpr^λga muquian tada aan^λ biuugimucai isg^λntaan^λdagi ^λmo istumaasi.

¹⁶ Aan^λ mait^λaagai isg^λduc^λd^λ giñ^λliadagi gaaagiditai isSuusi Cristo ^λrc^λgac^λr^λ vuviadami, gomaasi viaa aan^λ isivuaadagi casc^λd^λ. Si^λλ soimaa taatamu aan^λ ismaitaaagiadagi gomaasi. ¹⁷⁻¹⁸ Ismos^λcaasi baigiñ^λliarac^λd^λ g^λnaagidamudai aan^λ isSuusi Cristo ^λrc^λgac^λr^λ vuviadami aid^λ gia baigiñ^λlidi viiagi aan^λ ducami isaa nam^λquidamudai aapim^λ tumiñsic^λd^λ tomasi matiñmaa tomali ^λmo sintavo. D^λmos maisiu mos^λcaasi baigiñ^λliarac^λd^λ g^λnaagidi aan^λ isSuusi Cristo ^λrc^λgac^λr^λ vuviadami baiyoma ali^λsi viaa aan^λ isgaaagidagi gomaasi. Diuusi giñt^λjai ansaid^λ iduuna casc^λd^λ.

¹⁹ Aan^λ mait^λrpiooñigad^λ tomali ^λmaadutai dai v^λasc^λr^λ v^λascatai piooñigad^λ duucai oidaga aan^λ vai poduucai vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo ^λrc^λgac^λr^λ vuviadami. ²⁰ Si^λscad^λ giñaaduni judidíu

saagida daaca aan_Λ ismaac_Δda ivueeyi ν_{ΛΛ}si istumaasi ooja Moseesacaru aan_Λ ΛΡΛ ሥpan duucai ivuaadana vai poduucai vaamioma muidutai vaavoitudoana isSuusi Cristo ወርሃላግጂልግ vuviadami tomasi maiviaa aan_Λ isivuaadagi ν_{ΛΛ}si istumaasi ooja Moseesacaru. **21** Dai s_{ΙΙΙ}λλscad_Δ saagida daaca aan_Λ ሥgai ismaac_Δda mai_{ΛΛ}gidi istumaasi ooja Moseesacaru aan_Λ ሥpan duucai ivuaadana ሥgai mos_Λcaasi istumaasi g_Λrdaidi Diuusi gomaasi maitivuaadana aan_Λ. Aan_Λ viaa isivuuadagi istumaasi aagai Diuusi dai istumaasi aagai Suusi Cristo casc_Δda, vai poduucai vaavoitudoana ሥgai isSuusi Cristo ወርሃላግጂልግ vuviadami. **22** Dai s_{ΙΙΙ}λλscad_Δ saagida daaca aan_Λ ismaac_Δda maic_{ΛΛ}ga maat_Λ ca_Λ istumaasi Diuusi ip_Λlidi isivuaadagi aid_Λ gia ivueeyi aan_Λ istumaasi ivueeyi ሥgai vai poduucai istutuidi aan_Λ issoiñagi ሥgai isvaamioma c_{ΛΛ}ga maat_Λ istumaasi Diuusi ip_Λlidi isivuaadagi. Tomasiaacoga daaca aan_Λ ሥpan duucai ivuaadana aan_Λ ሥoodami vai poduucai ሥΛmadutai vaavoitudoana. **23** Poduucai ivuaadana aan_Λ sai c_{ΛΛ}ga g_Λnt_Λgito ca_Λcana ሥgai isSuusi Cristo ወርሃላግጂልግ vuviadami dai poduucai ali_Λ baigiñlidiña aan_Λ s_{ΙΙΙ}λλscad_Δ vaavoitudoagi ሥΛmadutai.

24-27 Sioor_Λ vopooyi ali_Λsi g_Λnaajag_Λ gamaitla aliditai. Istumaasi gamait_Λcl_Λ ሥgai ν_{ΛΛ}si uugiat_Λi. D_Λmos aapim_Λ g_Λaagai isc_{ΛΛ}gac_Λg_Λ oidacagi vaavoitudoitai dai ሥΛgiditai Diuusi dai Diuusi g_Λnmaaqimu ሥmo istumaasi t_Λvaagil_Λ ismaac_Δda tomali ሥmo imidagai maiuugiat_Λi. Utuisdam_Λ ሥΛquiasd_Λrl_Λ vopooyiña vaida aajl_Λ utuiñaragai dai gajiaad_Λrl_Λ vipieeyi ሥgai ν_{ΛΛ}si

istumaasi galvueeyi tuucugadə. Poduucai aanə ʌrpə cʌagacərə oidaga vaavoitudaitai Suusi Cristo cʌʌ maatə aanə iñsiimia iñagai tʌvaagiamu. Aanə aliəsi ipʌlidi iscʌagacərə oidacagi poduucai isduucai aagaiña aanə ʌoodami tomasi poduucai oidacatai vʌʌscərə soimaa taatamai aanə. Maitipʌlidi aanə isDiuusi giñaaqidagi sai maicʌʌgadu idui aanə cascʌdə.

10

¹ Giñaaduñi aanə ipʌlidi isaapimə tʌtʌgitodagi siʌdui ʌʌqui gʌrlʌqui aaduñicarucʌdə oidigana. Diuusi ootosi ʌmo icomai sai baitʌqui imaiña sai poduucai maatʌcana ʌgai siaa sʌʌli iimʌdagi. Diuusi soi tai cʌʌga dʌgavusai ʌgai ʌgʌʌ suudagi siaaco Gʌʌ Suudagi Vʌʌagicərə tʌʌgidu. ² Dai poduucai casi ipʌli ʌgai isoidagi Moseesacaru. ³⁻⁴ Cristo maacaiña cuaadagai dai suudagi mʌʌ oidigana. ʌoodami yʌʌdana suudagi ismaacʌdə vuusaniña ʌmo odiaiñdʌrə. Dai Cristo ʌʌmadu daacana dai nuucadacana. ⁵ Dai baitoma vʌʌscatai soimaaiviueeyi oidigana cascʌdə Diuusi maibaigʌʌlidi ʌgaicʌdə dai coi ʌgai oidigana.

⁶ Cascʌdə maatə aatʌmə ismaitʌaagai issoimaasi ivuaadagi ʌpan duucai ʌgai. ⁷ Cascʌdə maitʌaagai isaa duutuadagi ʌmoono poduucai isduucai idui ʌʌmadutai ʌgai. Pocaiti Diuusi ñiooquidʌrə ispvuaadana ʌgai oidigana dai pocaiti: “ʌoodami dadaarli dai gacueeyi dai gayʌʌyi dai gooquirʌ gatuutudacʌi”, siaa duutudaitai ʌmo moono gʌndiuusiga duucai. ⁸ Maitʌaagai tʌsgoogosigarducamicagi poduucai isduucai idui ʌʌmadutai

ʌgai dai coi ʌmo coobai dan vaica miil ʌmo tasʌrʌ. ⁹ Dai aatʌmʌ maitʌaagai isoojotuldiadagi Diuusi poduucai isduucuai idui ʌʌmadutai ʌgai tai cʌquiacarai coocoyi dai coi. ¹⁰ Dai maitavʌr vui ʃioocada Diuusi ʌpan duucai ʌʌmadutai ʌgai vui ʃioocai Diuusi tai Diuusi ootoi gʌtʌaañicaru sai coodana.

¹¹ Vʌʌsi gomaasi ʌpʌdui gʌraaduñicarucʌdʌ tʌsai poduucai maatʌna aatʌmʌ sai maitʌrcʌʌgai ispoduucai ivuaadagi. Dai cascʌdʌ vʌʌsi gomaasi gʌooja Diuusi ʃiooquidʌrʌ tʌsai aatʌmʌ maatʌcana sivi cayoga ugitʌcrai oidigi. ¹² Sioorʌ połliadagi iscʌʌga vaavoitudai ʌgai gʌaagai isgʌnuucadacagi dai maisoimaasi ivuaadai. ¹³ Siłłascadʌ ʌmaadutai soimaasi iduñia ʌliadagi gʌaagai istʌtʌgitodagi isvʌʌscatai poduucai tʌtʌgitoñi. Diuusi apiagʌnsoicʌdamu iscʌʌga ivuaada aapimʌ dai maitʌndadagitodamu istʌtʌgitoda istumaasi maitistutuidi aapimʌ isgajiaadʌrʌ vipiadagi baiyoma gʌnsoiñamu mai gajiaadʌrʌ vipiada aapimʌ istumaasi soimaascami istumaasi iduñia aliadagi.

¹⁴ Cascʌdʌ giñaaduñi casiavʌr maisiaa duutuada aapimʌ momoono. ¹⁵ Aapimʌ cʌʌga maatʌ caʌ istumaasi. Dai cʌʌgavʌr tʌgitoca istumaasi gʌnaagidi aanʌ sabaigʌ ʌrʌmo istumaasi cʌʌgaducami ischo ʌrʌ. ¹⁶⁻¹⁷ Siłłascadʌ gʌrʌmpaidiada aatʌmʌ dai gacuaadagi paana dai gayʌʌdagi uuvasi varagadʌ dai poduucai tʌtʌgitoñi aatʌmʌ isducatai muu Suusi Cristo aatʌmʌ gʌrvʌltarʌ dai poduucai Diuusi baigʌrʌliatudai. Dai poduucai gatʌtʌgidiñi aatʌmʌ tʌsvʌʌscatai ʌrgʌraadunumu

vaavoitudadami.

¹⁸ Gλntλgitovλr nλida isducatai ivueeyi λjudidiu sīllascadλ cuaada λgai baabiadλ cañiiru ismaacλdλ coodai λgai dai dadasdi Diuusi. Poduucai gλmaatλ isvλλscatai λgai λrgλnaadunumu siaa duutuadami Diuusi. ¹⁹ Aanλ maitipλlidi isaapimλ poliadagi isλmoono ismaacλdλ ivueeyi oodami viaa guvucadagai tomali ispoλliadagi aapimλ isλbaabaidi ismaacλdλ gλdadasdi λmoono maitλrλpan ducami tomastuma baabaidi. ²⁰ Poduucai λgai ismaacλdλ maivaavoitudai Diuusi dadasdi cuaadagai Diaavora tλtλaañicarudλ maisiu Diuusi. Aanλ maitipλlidi ispoduucai ivuaada aapimλ dai maitipλlidi aanλ λλrλ isgacuaada aapimλ λgaa λλmadu sīllascadλ gavaagimatada λgai dai poduucai λraaduñdλcagi oodami ismaacλdλ vaavoitudai λDiaavora tλtλaañicarudλ. ²¹ Aapimλ maitistutuidi isλraaduñdλcagi Suusi Cristo daidλ λraaduñdλcagi Diaavora tλtλaañicarudλ λλrλ. ²² Maitλaagai tλsbaamutudagi Diuusi gλnvui daraacatai λgai λλmadu siu duucu siaa duutuadagi λDiaavora tλtλaañicarudλ. Cλλ maatλ aatλmλ isDiuusi vaamioma guvuca isaatλmλ.

---

²³ Mui naana maasi istutuidi aatλmλ isivuaadagi dλmos maisiu vλλsi istumaasi gλrsoicλi isclλgacλrλ oidaca aatλmλ Diuusi vuitapi. ²⁴ Isλmaadutai iduñia λliadagi λmo istumaasi gλaagai isλprλga tλtλgitodagi sabaigλ λristumaasi soimaascami aaduñdλ vλltarλ.

²⁵ Sapλadavurai tomastuma baabaidi ismaacλdλ oidacagi dai maitavλr gatλcacada

masbai daasi amo moono ischo llapla. Baiyoma maimaatca aapimla dai maipolliadagi massoimaasi ivueeyi cuaadatai. ²⁶ Vllasi oidigi dai vllasi istumaasi oidaga lrDiuusi tuidadla cascla glaagai mascuaadagi vllasi istumaasi oidacagi.

²⁷ Islmaadutai ismaacla maitlrvaavoitudadamicagi glanvaidagi massai quiidirl gauugana dai massiimia aliadagi, iimivurai dai ugavurai mastumaasi glabiidagi dai maitlcacada isbai daasi amo moono ischo llapla. Baiyoma maimaatca aapimla dai maipovlnliadagi massoimaasi ivueeyi cuaadatai. ²⁸ DlMos islmaadutai povlntlldagi massai gocuaadagai ismaacla modaja daasi amo moono ismaacla siaa duutudai oodami, vlrai maiuga vai lgai maipoldagai massaapimla vaavoitudai llapla amoono, ²⁹ tomamls aapimla maatla masmaivaavoitudai.

DlMos aanl ipllidi sai lmaadutai giñaagidamu: “¿Istuisi maitistutuidi iscuaadagi cuaadagai ismaacla dadasdi moono mospocaititai aa saidl lramo istumaasi soimaascami, ³⁰ dai sai iscuaadagi baigllliditai Diuusi vui, tuisi potllna lmai issoimaasi ivueeyi?” ³¹ DlMos aanl glanaagidamu sai massiuu duucu cuaadagi tomastuma cuaadagai slllapla tomastumaasi mastumaasi ivuaadagi glaagai masivuaadagi siaa duutudaitai Diuusi. ³² Maitlaagai isivuaadagi istumaasi sobicladagai oodami islagiada Suusi Cristo tomasi lrjudidlu ismaitlllrjudidlu llapla dai ismaacla vaavoitudai Suusi Cristo llapla. ³³ Aanl vllasclgi giñaajagli isivuaadagi istumaasi istucla baigllnliadagi aa. Dai aanl maitivueeyi

mosʌcaasi istumaasi ʌrcʌlgai aanʌ giñvʌltarʌ baiyoma ivueeyi aanʌ istumaasi ʌrsoiñi aa vʌltarʌ, vai poduucai cʌlgacʌrʌ vuvaquia ʌgai.

11

¹ Giñʌpan duucrai vʌrivuaada aapimʌ poduucai isduucrai ʌpan duucrai ivueeyi aanʌ Suusi Cristo.

² Giñaaduñi alia cʌlga ivueeyi aapimʌ tʌtʌgitoitai dайда ivuaadatai istumaasi гʌнмааттuli aanʌ.
³ Aanʌ ipлidi мʌсmaatʌcagi sai Cristo ʌgai dai тлаанли сʌcʌlli, dai сʌcʌlli тлаанли гʌnooñiga, dai Diuusi тлаанли Cristo. ⁴ Dai aapimʌ Coriintлa oidacami pocaiti sai isʌmo сʌlli гʌcʌcʌsada гʌvanamu siuu duucu gamamadadagi siʌрʌ siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquidʌ gomaasi ʌrsiaa ʌʌraragai ʌgai vʌltarʌ. ⁵ Dʌmos isʌmo ooqui maivuracagi гʌmoo siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquidʌ gomaasi ʌrsiaa ʌʌraragai ʌgai vʌltarʌ gomaasi ʌгʌpan ducami isivisumicudai ʌgai moodʌ.
⁶ Isʌmo ooqui maivuraca ʌliadagi гʌmoo siooma ʌrcʌlgai isbovasdʌrʌ ivisua ʌgai гʌmoo. Dʌmos isgomaasi ʌrsiaa ʌʌraragaicagi ooqui vʌltarʌ baiyoma глаагай isvuraca гʌmoo. ⁷⁻⁹ Diuusi idui ʌcʌlli sai ʌpan tuigacana naana maasiʌrʌ. Dai сʌcʌlli viaa sʌllicami isgatlaaanʌdagи oidigi daama poduucai isduucrai Diuusi тлаанли твагиʌrʌ, cascʌdʌ aapimʌ Coriintoлa oidacami pocaiti sai siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquidʌ сʌcʌlli maitʌaagai isgʌcʌcʌsada гʌvanamu dai poduucai сʌcʌlli gatʌtʌgidi isʌgai vaamioma viaa guvucadagai

dai vaamioma t_{la}aanl_i isooqui, casc_{la}da c_{la}cl_{li} mait_{la}agai istutusadagi g_{la}n_{va}panamu siuu duucu gamamadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquid_{la}. D_{la}mos Diuusi idui _{la}oqui c_{la}liaiñd_{la} maisiu _{la}c_{la}li oоquiaiñd_{la}g_{la}. Dai Diuusi idui _{la}oqui dai soic_{la}iñ_{la} _{la}c_{la}li maisiu _{la}c_{la}li sai soic_{la}iñ_{la} _{la}oqui. ¹⁰ Poduucai Diuusi gat_{la}t_{la}gidi isvaamioma gat_{la}aanl_i _{la}c_{la}li siooqui casc_{la}da ooqui g_{la}aagai isvuracagi g_{la}moo. Asta Diuusi t_{la}laañicarud_{la} iñapai g_{la}n_{vu}p_uivasa siuu duucu vuid_{la}g_{la} gugucadagi Diuusi. ¹¹ V_{la}asc_{la}g_{la} agai saagida ismaac_{la}da vaavoitudai Suusi Cristo ali_{la}si t_{la}gito c_{la}li dai ali_{la}si t_{la}gito ooqui vai g_{la}n_{soic}adagi aipacoga ivuaadatai Diuusi aa duiñdad_{la}. ¹² Vaavoava sic_{la}liaiñd_{la}g_{la} _{la}pr_udui _{la}oqui daid_{la} _{la}rvaavoi sic_{la}c_{la}li oоquiaiñd_{la}g_{la} vuvac_{la} dai v_{la}asi gomaasi idui Diuusi.

¹³ Giñagidavurai aapim_{la} sabaig_{la} _{la}rc_{la}gai is_{la}mo ooqui gamamadadagi mait_{la}vuracatai _{la}mo pañitu. ¹⁴⁻¹⁵ Maitasi _{la}rvaavoi sai v_{la}scatai pov_{la}n_{la}lidi sai ooqui g_{la}aagai isvuracagi g_{la}moo dai oojoidi ist_{la}t_{la}v_{la}ducagi cuupad_{la} dai c_{la}c_{la}li v_{la}ltar_{la} _{la}rsiaa _{la}rraragai ist_{la}t_{la}v_{la}ducagi cuupad_{la}. ¹⁶ Is_{la}maadutai giñvui ñiooqui aliada aagaitai gomaasi, agai g_{la}aagai ismaat_{la}cagi t_{la}sai aat_{la}m_{la} tomali aa vaavoitadadami maiviaa _{la}mai viituldaragai.

¹⁷ Sivi g_{la}naagidamu aan_{la} _{la}ma maasi dai gooc_{la}da maitistutuidi aan_{la} ispot_{la}iyagi ansai baigiñ_{la}lidi. Si_{la}scad_{la} g_{la}n_{la}mpaidiada aapim_{la} dai cuada cuadagai ismaac_{la}da cueeyi aapim_{la} t_{la}t_{la}gitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba

vaamioma soimaasi ivueeyi aapim^λ isbai c^λaga ivuaadagi. ¹⁸ Cajioma aan^λ m^λsai aapim^λ g^λnvupui ñioocaiña dai baitoma vaavoitudai aan^λ. ¹⁹ Ali^λsi g^λaagai isv^λascatai aagadagi isducatai vaavoitudai poduucai g^λmaat^λmu ismaac^λda^λ agai dai s^λllic^λda^λ vaavoitudai Suusi Cristo. ²⁰⁻²¹ M^λsi^λascad^λ g^λn^λmpadiada aapim^λ dai cuaadagi cuaadagai ismaac^λda^λ cueeyi aapim^λ t^λt^λgitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba ^λmotoco ^λpr^λga cuaadana cuaadagai ismaac^λda^λ vuua dai asta navacor^λiña gay^λdatai vai aa maitatascon^λriña, dai chichi^λqui aipaco dadar^λiña poduucai s^λllic^λda^λ soimaasi ivueeyi aapim^λ maisiaa duutudai aapim^λ Suusi Cristo. ²² Maitam^λsviaa aapim^λ g^λn^λquiiqui m^λsiaaco gacuaadagi dai maig^λpi gacuaadagi m^λsiaaco g^λn^λmpaidiadiagi. Aapim^λ soiduucai n^λidi ismaac^λda^λ Diuusi ^λco vuvaitu dai siaa ^λratudai aapim^λ agai ismaac^λda^λ maiviaa cuaadagai. ¿Povai m^λsi^λnlidi aapim^λ iñsaan^λ baigiñ^λlda iñagai? Siaad^λrla baigiñ^λldana aan^λ.

---

²³ Suusi Cristo ^λgi^λ giñmaat^λtuli istumaasi g^λnaagidi aan^λ. Aid^λ ^λc^λrla tucara^λ m^λsigat^λgida agaitadai Suusi Cristo agai b^λi ^λmo paana ²⁴ dai gamamagi dai gooqui^λrla saasarai daid^λ it^λi: “Ugavurai, idi ^λgr^λpan ducami giñtuucuga iñsmaac^λda^λ t^λagida agai aan^λ m^λsai aapim^λ c^λagac^λrla vuvac^λna. M^λsi^λascad^λ poduucai ivuaadagi v^λrai giñt^λt^λgitoda”, ast^λi ^λSuusi Cristo. ²⁵ Poduucai ^λpr^λ caugitocai b^λi agai ^λmo tucayu uuvasi varagad^λ daid^λ it^λt^λdai g^λojoootosa: “Idi uuvasi varagad^λ ismaac^λda^λ idi tucayuana daja

λrapan ducami giñllra ismaacd^λ astia agai v̄lrai aapim^λ c̄llgacrl^λ vuvaqui. Iñsiñscad^λ muquiangi vai astia giñllra aid^λ abiaadrl^λ ḡlaagamu goñiooqui utudui ismaacd^λ Diuusi ootosca agai λoodami. Vllascrl^λ mlsilñscad^λ ḡnñmpaidiadagi dai ylldagi uuvasi varagad^λ v̄lrai giñtlatgitoda”, astlatdai Suusi Cristo. **26** Poduucai vllascrl^λ mlsilñscad^λ gacuaadagi dai ylldagi uuvasi varagad^λ poduucai aapim^λ tltgidi aa mlsvaavoitudai isSuusi Cristo muu curusiaba sai c̄llgacrl^λ vuvaclna oodami dai aapim^λ ḡlaagai ispovuaadagi asta sñllscad^λ diviagi Suusi Cristo.

---

27 Poduucai tomasioor^λ sioor^λ cuaadagi λpaana dai ylldagi λuuvasi varagad^λ poduucai isduucai giñmaatłtuli Suusi Cristo dai maicllaga vueeyi navacorłitai dai alia soimaasi ivuaadagi maitłtłgitotitai isSuusi Cristo muu curusiaba vai c̄llgacrl^λ vuvaidi oodami, poduucai λgai soi duucai nłidi Suusi Cristo. **28** Cascad^λ vllscatai maiquiaa gaugacai dai maiquiaa yllcαι uuvasi varagad^λ aliasi ḡlaagai istatłgitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai c̄llgacrl^λ vuvaclna oodami. **29** Isamaadutai cuaadagi λpaana dai gaylldagi uuvasi varagad^λ dai maitłtłgitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai c̄llgacrl^λ vuvaclna oodami Diuusi soimaasi taatatuldamu. **30** Λmadutai aapim^λ poduucai ivuaadana cascad^λ coococoñi dai maiguupuca dai λmoco asta cooyi. **31** Damos isaatłm^λ istatłgitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba aid^λ gia Diuusi maiviaacamudai issoimaasi

g_{artaatamituldiadagi.}   ³² D_{amos} si_{llascad}_l
 Diuusi n_{aidagi} ismaac_{ld}_l ar_{clla}ga ivuaadami dai
 ismaac_{ld}_l ar_{maiclla}ga ivuaadami agai soimaasi
 taatatuldamu ismaac_{ld}_l ar_{maiclla}ga ivuaadami
 vai poduucai maiiimia agai Diaavora _{llmadu}.

³³ Poduucai tudo giñaaduñi masi_{llascad}_l
 g_{llnmpaidiadagi} dai gaugia aagadagi _{apaana}
 dai gay_{lladagi} uuvasi varagad_l v_{lrai} n_{nlaraca}
 asta siuu duucu g_{llnmpagi} v_{llscatai} v_{lrai}
 amapai gauga.   ³⁴ Is_{lmaadutai} biuugimucagi
 g_{laagai} is_{llpraga} gaugiagi g_{lquiylr}_l vai poduucai
 Diuusi maiviaacagi issoimaasi g_{antaatuldag}_i
 gomaasic_{ld}_l istumaasi ivueeyi aapim_l
 g_{llnmpaiditai}.   Gogaa istumaasi ismaac_{ld}_l
 giñt_{lcaca} aapim_l ooj_{lrl}_l bai duuñimu aan_l
 iñsi_{llascad}_l m_{llca} g_{nnalidagi}.

12

---

¹ Giñaaduñi g_{naagida} iñlidi aan_l amo istu-
 maasi v_{lrai} maat_{lca}.   Sai Diuusi Ib_{lad}_l maa-
 cai guvucadagai vaavoitudadami sai naana maasi
 ivuaadana.

² C_{ll} maat_l aapim_l sai aid_{lmasi} maiquiaa
 vaavoitudaiñ Suusi Cristo aapim_l siaa duutu-
 daiñ mui moono ismaac_{ld}_l maiñioocai. ³ Aapim_l
 g_{nnsaagida} dai_{lvi} _{llmoco} ismaac_{ld}_l pocaiti sai
 aagai istumaasi aagidi Diuusi.   D_{amos} is_{lgai}
 ñiooquiadagi Suusi Cristo poduucai g_{maat_l} is_{lgai}
 maiaagai gomaasi Diuusi Ib_{lad}_l guvucadad_l_l_l.
 Dai is_{lmaadutai} c_{llga} vaavoitudadagi isSuusi
 Cristo arDiuusi dai _{llgiadagi} poduucai g_{maat_l}

sai istumaasi aagai ḥgai, ḥgai aagai Diuusi Ibʌadʌ guvucadadʌcʌdʌ.

4 Vaavoitudadami viaa guvucadagai isivuaadagi ḥam̄o istumaasi. Diuusi Ibʌadʌ ḥgai dai maacai guvucadagai. **5** Vʌʌscatai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdadʌ isducatai istutuidi dʌmos vʌʌscatai ivueeyi ḥgai vaa Suusi Cristo aa duiñdadʌ. **6** Vʌʌscatai ivueeyi Diuusi aa duiñdadʌ dʌmos maiłmadugan duucai dʌmos vʌʌscʌrʌ ḥgai vaa Diuusi ḥgai dai soicʌi vʌʌscatai. **7** Diuusi Ibʌadʌ maacai guvucadagai vʌʌsi vaavoitudadami saidʌ ivuaadana ḥam̄o istumaasi vai poduucai gʌmaatʌ siDiuusi Ibʌadʌ ḥmadu daja vʌʌscatai, dai istumaasi ivueeyi ḥmadutai ḥrsoiñi vʌʌscatai vʌʌtarʌ. **8** Diuusi Ibʌadʌ maacai guvucadagai ḥmadutai sai cʌʌga maatʌ aagaiñ ismaacʌdʌ aagai Diuusi, dai Diuusi Ibʌadʌ maacai guvucadagai aa sai cʌʌga maatʌ całcana Diuusi ñiooquidʌ, **9** dai Diuusi Ibʌadʌ maacai guvucadagai aa sai vaamioma cʌʌga vaavoitudaiñ Diuusi dai poduucai ivuaadana naana maasi, dai Diuusi Ibʌadʌ maacai guvucadagai aa sai duduaaidiñ coococoidadʌ, **10** dai Diuusi Ibʌadʌ maacai guvucadagai aa saidʌ ivuaadana naana maasi gʌgʌrdudami, dai Diuusi Ibʌadʌ maacai guvucadagai aa sai cʌʌga maatʌ gaaagidiñ Diuusi ñiooquidʌ, dai Diuusi Ibʌadʌ maacai guvucadagai aa sai maatʌ nłidiñ asmaacʌdʌ ñioocai Diuusi Ibʌadʌ guvucadadʌcʌdʌ dai ismaacʌdʌ ñioocai Diaavora tłtłaañicarudʌ guvucadadʌcʌdʌ, dai Diuusi Ibʌadʌ maacai guvucadagai aa sai ñioocaiñ aa ñiooquicʌdʌ ismaacʌdʌ maimaatʌ ḥgai, dai Diuusi Ibʌadʌ

maacai guvucadagai aa sai aagaiña istumaasi aagai ḥgai ismaacdʌ aa ñiooquicʌdʌ ñioocai. **11** Vʌʌsi gomaasi ivueeyi ḥgai vaa Diuusi Ibʌadʌ. ḥgai ḥgai dai maacai guvucadagai vʌʌscatai saidʌ ivuaadana ḥmadutai istumaasi ḥggi Diuusi Ibʌadʌ ipłidi.

---

12 Oodami ḥcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vʌʌscʌrʌ ḥrgai vaa tuucugadʌiñdʌrʌ. Poduucai isduucai ismaacdʌ vaavoitudai Suusi Cristo saagida oidaga ojootosicami dai Diuusi ñiñioquituldiadamigadʌ dai maamatʌtuldiadami dai vʌʌscʌrʌ ḥgai ḥrgʌnaadunumu. **13** Tomasi aatʌmʌ ḥrjudidiu isgiliego ḥapʌ, tomatʌsi ḥrpipooñi ischo ḥapʌ vʌʌscʌrʌ vʌʌscatai casi gʌrvapacoñica Diuusi Ibʌadʌ guvucadadʌcʌdʌ tʌsaídʌ ḥrgʌraadunumucana aatʌmʌ, dai ḥgai vaa Diuusi Ibʌadʌ gʌrʌma daja vʌʌscatai.

14 Poduucai isduucai caaagai aanʌ oodami ḥcaso dai noonovʌ dai naanaca dai vuupuju dai vʌʌscʌrʌ ḥrgai vaa tuucugadʌiñdʌrʌ. **15** Isʌmo oodami potliyagi: “Giñcaso maitargiñnovi cascdʌ maitargiñtuucuga”. Vʌʌscʌrʌ siaadʌrʌ maigovai gʌlsʌna ḥcasodʌ. **16** Dai isʌmo oodami potliyagi: “Giñnaaca maitargiñvuji cascdʌ maitargiñtuucuga”. Vʌʌscʌrʌ siaadʌrʌ maigovai gʌlsʌna ḥnaacadʌ. **17** Isvʌʌsi gʌrtuucuga ḥrvujicamudai isducatai całcamudai aatʌmʌ. Siʌʌpʌ isvʌʌsi gʌrtuucuga ḥrnaacaicamudai isducatai istutiadamudai aatʌmʌ isuuvapiadagi. **18** Diuusi darai oodami vuupuidʌ siaaco ḥgai ipłli dai daacadʌ, naanacadʌ dai vʌʌsi istumaasi viaa

oodami. ¹⁹ Si_λmo oodami ḥrvujicamudai siaaco daacamudai ḥtuucugad_λ. ²⁰ D_λmos s_λlic_λd_λ ḥrvaavoi is_λmo oodami ḥcaso dai noonov_λ dai naanaca dai vuupuju dai v_λasc_λr_λ ḥrgai vaa tuucugad_λlaiñd_λr_λ.

²¹ V_λasi g_λrtuuucuga ali_λsi g_λaagai. Ali_λ t_λgito aat_λm_λ g_λrvuupuji dai g_λrnoonovi dai g_λrmoo dai g_λrl_λcaso. ²² Dai ismaac_λd_λ maiguupuca ḥgai dai siooma g_λaagai. ²³ Dai istuidaba siooma maitlaagada maasi ḥgai t_λtai vaamioma nunucadai aat_λm_λ dai ismaac_λd_λ siaa ḥraragai isn_λidi aa oodami ḥgai gia iiñapai aat_λm_λ. ²⁴ Poduucai g_λrdui Diuusi casc_λd_λ. ²⁵ Oodami ḥcaso dai noonov_λ dai naanaca dai vuupuju. Dai v_λasi istumaasi viaa oodami abaana saasa_λ ḥgai. Dai v_λasi ali_λsi g_λaagai. ²⁶ Is_λmo oodami coococagi ḥmar_λc_λr_λ tuucugad_λ maibai tadarana v_λasi tuucugad_λ. Is_λmo c_λli maat_λ ñioocadagi dai aa oodami aagidi sai c_λagadu mood_λ ali_λ baig_λlidiña ḥc_λli.

²⁷ Poduucai ḥpr_λ aapim_λ muidu daid_λ ḥr_λmo aadunumu. ²⁸ Dai vaavoitudadami saagida darai Diuusi ḥmoco said_λ ḥrojootosicamicana dai aa said_λ ḥrñiñioquituldiadamigad_λcana dai aa said_λ ḥrmamaat_λtuldiadamicana, dai aa said_λ ivuaadana mui naana maasi g_λg_λrdducami, dai aa said_λ duduuaaidiña coococoidad_λ, dai aa sai soic_λiña g_λnaaduñi, dai aa said_λ ḥrt_λtlaan_λdamicana, dai Diuusi maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquic_λd_λ ismaac_λd_λ maimaat_λ ḥgi ḥgai. ²⁹ Maisiu v_λasi vaavoitudadami ḥrojootosicami, dai maisiu v_λasi ḥrDiuusi ñiñioquituldiadamigad_λ, dai maisiu

vllasi armaatlltuldiadami, dai maisiu vllasi ivueyi istumaasi gllgllrducami, ³⁰ dai maisiu vllasi duduaaidi coococoidadll dai maisiu vllasi ñioocai aa ñiooquicll, dai maisiu vllascatai maatll aagai istliya alidi oodami aa ñiooquicll ismaacll maimaatll agai. ³¹ Aagiadavurai Diuusi sai gllnmaacana guvucadagai maidll ivuaada aapimll istumaasi vaamioma gllaagai. Dllmos aanll gllnaagidi iñlllidi amo istumaasi ismaacll vaamioma arsoiñi isvllasi gomaasi.

13

---

¹ Isistutiadamudai aanll isñioocadagi aa ñiooquicll ismaacll maimaatll aanll tomasi llroodami ñiooquidll slllprll Diuusi tlltlaañicarudll ñiooquidll dai ismaioiglladll aanll oodami mosllrpan ducami aanll amo istumaasi imaaclladll moscaiti dai maitllrsoiñi. ² Dai isistutiadamudai aanll isaagadagi Diuusi ñiooquidll dai ismaatllcamudai aanll istumaasi llagi Diuusi maatllcatadai dai ismaatllcamudai aanll mui naana maasi, iscllaga viaacamudai aanll vaavoidaragai dai poduucai istutiadamudai issibllaco tutusadagi gigidi, mospocaititai aanll ismaigovai imlldagi dai ismaioigllada aanll oodami ducami ismaitistutiadamudai aanll isistuma vuaadagi. ³ Isaanll gaoitagidll vllasi istumaasi viaa aanll, dai mllsgiñmllidagi gaaagiditai aanll Diuusi ñiooquidll, dai ismaioigllada aanll oodami gomaasi maitllrsoiñi giñvlltarll.

4 Oodami ismaac^λda s^λlic^λda oig^λdai aa ἀgai maioomaliga, dai c^λλ tuutuiga, dai maicoimud^λ tuutuiga, dai maig^λg^λrduc^λda g^λan^λlidiñ^λ, **5** dai maisoiduucai n^λidiñ^λ aa, dai maivupuiiruga oodami vui, daid^λ ivuaadana istumaasi ip^λliadagi aa maisiu mos^λcaasi istumaasi ip^λliadagi ἀgai, si^λascad^λ aa ñiooquiadagi ἀgai maita ñiooquidiñ^λ, dai maivuaam^λ alidiñ^λ tomasi soimaasi ivuiididi aa. **6** Dai maibaig^λn^λlidiñ^λ si^λascad^λ soimaasi ivuaadagi aa baiyoma baig^λn^λlidiñ^λ si^λascad^λ c^λga ivuaadagi aa. **7** Oodami ismaac^λda s^λlic^λda oig^λdai aa maivui ñioocai aa ismaac^λda soimaasi n^λidi, dai v^λasc^λra vaavoituda λidi istumaasi aagidi aa, dai v^λasc^λra vaavoitudai isaa ip^λlidi isc^λga ivuaadagi, dai v^λasc^λra apiaoig^λadai aa ismaac^λda soimaasi taatamitulda.

8 Tomastuigaco oidacamu λλmadutai ismaac^λda oig^λadagi aa, d^λmos aimu istuigaco tiipuca agai Diuusi ñiñioquituldiadamigad^λ, dai tomali mait^λñioocada agai aa ñiooquic^λda, dai tomali mait^λaagada agai isDiuusi Ib^λad^λ maacai guvucadagai oodami sai c^λga maat^λ ca^λcagi Diuusi ñiooquid^λ. **9** D^λmos sivi pal^λpi maat^λ aat^λm^λ Diuusi ñiooquid^λ dai maic^λga maat^λ aagai aat^λm^λ Diuusi ñiooquid^λ. **10** Aimu istuigaco v^λascatai maat^λ ca^λca agai v^λasi Diuusi ñiooquid^λ cascad^λ mait^λaagada agai isDiuusi Ib^λad^λ maacadagi guvucadagai oodami isivuaadagi tomali λmo istumaasi.

11-12 Tami oidigi daama maimaat^λ aat^λm^λ v^λasi istumaasi Diuusi maat^λ ἀpan duucai λmo ali maimaat^λ v^λasi istumaasi maat^λ λmo oodami g^λducami. Poduucai λp^λ maimaat^λ ca^λ

aat_Δm_λ v_Λasi Diuusi ñiooquid_λ ducami isn_Λijadagi
 Δmo n_Λidacarui ismaac_Δd_λ maic_Λga maasi
 d_Δmos aimu istuigaco c_Λga maat_λ ca_Λcamu
 aat_Δm_λ v_Λasi Diuusi ñiooquid_λ poduucai isduucai
 Diuusi g_Λrmaat_λ. Dai Δmo oodami g_Λducami
 camaitivueeyi istumaasi ivuaadana aliducatai
 poduucai Δp_λ si_Λscad_λ iimia aat_Δm_λ Diuusi
 Δmadu camaitivuadamu istumaasi ivuaadana
 tami. ¹³V_Λasc_λra oidacamu sioor_λ vaavoitudadagi
 Diuusi dai sioor_λ n_Λn_Λracagi istumaasi Diuusi
 iduñia aat_Δm_λ g_Λrv_Λltar_λ, dai sioor_λ oig_Λadagi aa.
 D_Δmos vaamioma Δrc_Λgai isoig_Λadagi aa.

14

---

¹ Ali_Λsi g_Λaagai m_Λsaipaco g_Λnoig_Λadagi.
 Daan_Λdavurai aapim_λ Diuusi sai Δgai
 g_Λnmaacana guvucadagai maid_λ ivuaada
 aapim_λ tomasi Δmo istumaasi ismaac_Δd_λ ivueeyi
 aa vaavoitudadami, d_Δmos siooma Δrc_Λgai
 isaagada aapim_λ Diuusi ñiooquid_λ. ² Agai
 ismaac_Δd_λ ñioocai aa ñiooquic_Δd_λ ismaac_Δd_λ
 maimaat_λ, Δgai Diuusi Δmadu ñioocai maisiu
 oodami. Oodami maimaat_λ ca_Λ istumaasi
 aagai Δgai casc_Δd_λ. Diuusi Ib_Λada_λ maacai
 guvucadagai sai aagaiñia istumaasi Δgai Diuusi
 maat_λ. ³ Baiyoma Δgai ismaac_Δd_λ aagai Diuusi
 ñiooquid_λ Δgai gia oodami Δmadu ñioocai,
 dai poduucai soic_λi Δgai vaavoitudadami sai
 vaamioma c_Λga vaavoitudana, maacatai
 ñiooqui dai bai_Λliatudaitai. ⁴ Agai ismaac_Δd_λ
 ñioocai aa ñiooquic_Δd_λ ismaac_Δd_λ maimaat_λ
 Δgai Δgai vaamioma vaavoitudai, d_Δmos Δgai

ismaac^λd^λ aagai Diuusi ñiooquid^λ ^λgai soic^λ
aa vaavoitudadami sai vaamioma c^λlga
vaavoitudana.

⁵ Aan^λ ip^λlidi isv^λascatai aapim^λ istutiadamu-
dai isñioocadagi ^λma maasi ñiooqui d^λmos
vaamioma ip^λlidi aan^λ isaapim^λ aagadagi
Diuusi ñiooquid^λ. Isñioocada aapim^λ ^λma maasi
ñiooqui dai maiaagadagi ist^λiya ^λlidi mait^λrsoiñi
vaavoitudadami v^λltar^λ casc^λd^λ siooma ^λrc^λl^λgai
isaagiadagi Diuusi ñiooquid^λ siisñioocadagi ^λma
maasi ñiooqui. D^λmos isñioocada aapim^λ ^λma
maasi ñiooqui dai aagadagi ist^λiya ^λlidi goovai gia
^λrsoiñi ^λrlan duucai isduucai ^λrsoiñi isaagadagi
Diuusi ñiooquid^λ. ⁶ Casc^λd^λ giñaaduñi iñsaan^λ
g^λndividagi dai ^λma maasi ñiooqui g^λnñiooquiadagi
poduucai mait^λnsoiñan tada aan^λ isvaamioma
vaavoituda aapim^λ. D^λmos iñsaan^λ g^λnaagiadagi
istumaasi Diuusi giñaagiadagi, dai istumaasi maat^λ
ca^λca aan^λ, s^λl^λrl isg^λnaagiada aan^λ istumaasi
Diuusi iduñia, s^λl^λrl g^λnaagiada aan^λ Diuusi
ñiooquid^λ poduucai gia g^λnsoiñan tada aan^λ.

⁷ Sioor^λ iivadagi uusi gitarui g^λaagai isc^λl^λga
iivada ^λgai vai poduucai maat^λ ca^λcagi aa
istuma iivaragai iivai ^λgai. ⁸ Sandaaru saagida
oidaga ^λmoco ismaac^λd^λ iivai piito dai iivaiñia
^λgai ^λmo iivaragai dai poduucai aagidiñia
sandaaru sai vaapaig^λna dai iivaiñia ^λmai
iivargai sai gacocodana go^λλ iivaragaic^λd^λ
aagidiñia ^λgai sandaaru istumaasi g^λaagai
isiduñiagi casc^λd^λ g^λaagai isc^λl^λga iivada ^λgai
vai maat^λ ca^λcagi sandaaru daid^λ ivuaadagi
istumaasi t^λgitocagi ^λgai. ⁹ Poduucai ^λrlvueeyi
aapim^λc^λd^λ. Isamaadutai ñioocadagi ^λma maasi

ñiooqui siaad_{LR} maat_L ca_Lcana aa iscaiti _{Agai}. Ducami is_{LL}agi ñioocadamudai _{Agai}. ¹⁰ S_{LL}lic_{LD} _{LR}vaavoi isoidaga mui naana maasi ñiooqui oidigi daama dai v_{LL}scatai ismaac_{LD} ñioocai maat_L ca_L. ¹¹ Dai is_Lmaadutai giññiooquiadagi _{lma} maa ñiooquic_{LD} ismaac_{LD} maimaat_L aan_L poduucai mait_{LR}ca_Lcan tada aat_Lm_L aipacoga. ¹² Casc_{LD} aapim_L ismaac_{LD} ip_Llidi isDiuusi Ib_{LL}ada g_{LN}maaquiagi guvucadagai isiduñiagi _{lmo} istumaasi ismaacad_L ivueeyi aa vaavoitudadami, aagiadavurai Diuusi sai _{Agai} g_{LN}maacana guvucadagai maid_L ivuaada aapim_L istumaasi arsoiñi vaavoitudadami v_{LL}tara_L.

¹³ Poduucai sioor_L ñioocadagi _{lma} maasi ñiooqui ismaac_{LD} maimaat_L _{Agai}, g_{LA}agai isaagiada _{Agai} Diuusi sai maacana guvucadagai vai gaaagiada ist_{Li}ya _{lidi} _{Agai} _{ñiooquic_{LD}}. ¹⁴ Isgamamadada aan_L _{lmai} ñiooquic_{LD} ismaac_{LD} maimaat_L aan_L, maat_L aan_L issiaa duutudai Diuusi d_Lmos maimaat_L aan_L iscaiti. ¹⁵ G_{LA}agai isgamamadada aan_L siaa duutudaitai Diuusi dai maat_Lcagi iscaiti aan_L. G_{LA}agai isgan_{LL}da aan_L siaa duutudaitai Diuusi dai maat_Lcagi iscaiti aan_L. ¹⁶ D_Lmos is_Lmaadutai gamamadadagi _{lmai} ñiooquic_{LD} ismaac_{LD} maimaat_L _{Agai} tomali aaduñd_L, _{la}aduñd_L siaad_{LR} pot_{LL}na _{Agai} vaavoava. ¹⁷ Tomasi alil c_{LL}ga gamamadai _{Agai} mait_{LR}soiñi aaduñd_L v_{LL}tara_L. ¹⁸ Aan_L baigiñ_Llidi Diuusic_{LD} isvaamioma ñioocai aan_L _{lma} maasi ñiooqui isv_{LL}scatai aapim_L. ¹⁹ D_Lmos si_{LL}scad_L g_{LR}mpaidiada aat_Lm_L vaavoitudadami aan_L baiyoma ip_Llidiñ_A isaagadagi altaama ñiooqui d_Lmos v_{LL}scatai maat_L ca_Lcagi maisiu baivustan

miil ñiooqui ḥmai ñiooquicʌdʌ ismaacʌdʌ maimaatʌ caʌcagi tomali ḥmaadutai.

20 Giñaaduñi maitavʌr tʌtʌgitoda ḥpan ducai ḥgai ismaacʌdʌ maiquiaa cʌʌga maatʌ istumaasi gʌaagai isivuaadagi baiyoma gʌaagai mʌscʌʌga tʌtʌgitodagi. Siʌʌscadʌ iduñia aliada aapimʌ ḥmo istumaasi soimaascami amaasi gia gʌaagai istatʌgitodagi aapimʌ ḥpan duucai ḥgai ismaacʌdʌ maiquiaa maatʌ ivueeyi istumaasi soimaascami.

21 Pocaiti liivruʌrʌ ismaacʌdʌ ooja Moseesacaru sai pocaiti Diuusi: “Aa oodami ḥma maasi ñioocadami giññiooquituldiadamu ḥjudidíu saagida dʌmos vʌʌscʌrʌ maitiñʌʌgidamu ḥjudidíu”, caiti Diuusi, asduucai ooja Moseesacaru. **22** Poduucai ḥʌrʌ siʌʌscadʌ ḥgai ismaacʌdʌ maivaavoitudai Diuusi caʌcagi ḥvaavoitudadami isñiooquiagi ḥmai ñiooquicʌdʌ poduucai gʌaagai ismaatiagi isDiuusi guvucadadʌcʌdʌ ñioocai oodami, dai siʌʌscadʌ ḥmaadutai gaaagiadagi Diuusi ñiooquidʌ poduucai maatʌ ḥvaavoitudadami isDiuusi guvucadadʌcʌdʌ ñioocai ḥgai.

23 Dai isgʌnʌmpaidagi ḥvaavoitudadami dai vʌʌscatai ḥma maasi ñiooqui ñioocadagi vai vaapaquiagi aa ismaacʌdʌ maivaavoitudai potʌiyen tada ḥgai sai vupuiirutu ḥvaavoitudadami.

24 Dʌmos isvʌʌscatai aagadagi Diuusi ñiooqidʌ vai vaapaquiagi ḥmadutai ismaacʌdʌ maivaavoitudai, ḥgai maatʌmu isিরsoimaasi ivuaadami dai cascʌdʌ ḥma duucai gʌtʌgitomu
25 dai siaa duutuadamu Diuusi dai potʌimu isDiuusi sʌʌlicʌdʌ ḥmadu daja ḥvaavoitudadami.

---

26 Giñaaduñi siñascadʌ gñanampaidiada aapimʌ vñascatai ivueeyi istumaasi istutuidi. Añmoco ganñadana dai aa gamamaat tuldiñi Diuusi ñiooquidʌ dai aa aagaiña istumaasi aagidi Diuusi, dai aa ñioocaiña ñma maasi ñiooqui, dai aa aagadamu istliya lidi ñgai ññiooquicadʌ, vñascʌrʌ mñstumaasi ivuaadagi glaagai isirsoiñicagi ñvaavoitudadami vñltara. **27** Siñascadʌ ñmadutai ñioocadagi ñma maasi ñiooqui ali googocatai glaagai isñioocadagi siñaprʌ vaavaicatai ñmos vaamioma gia cho. Ñmos ñmadutai glaagai isñioocadagi maisiu vñascatai ñprana. Ñmos glaagai isoidacagi sioorʌ aagadagi istliya lidi ñoodami ññiooquicadʌ. **28** Ñmos ismaitiipucagi sioorʌ aagadagi istliya lidi oodami ñma maa ñiooqui, siooma ñrcʌlʌgai ismaitñioocadagi ñma maasi ñiooqui mñsiñascadʌ gñanampaidiadagi siooma ñrcʌlʌgai isajʌgi ñiooquiada ñgai Diuusi mostñgitoidadʌrʌ, gomaasi ñrsoiñi ñjʌlʌgi ñgai vñltara. **29** Poduucai ñprʌ siñascadʌ ñmadutai aagadagi Diuusi ñiooquidʌ ali googocatai glaagai isaagadagi siñaprʌ vaavaicatai, dai aa glaagai isaagadagi sabaig ñrDiuusi ñiooquidʌ ismaacadʌ aagai ñgai. **30-32** Ñmos isDiuusi aagidagi ñmo istumaasi ñmaadutai ismaacadʌ daacagi ñgʌmai ismaacadʌ cañioocaitadai glaagai iscamañioocadagi vai ñiooquiagi ñgʌmai. Cñga istutuidi oodami iscamañioocadagi ismaiñioquia ñliadagi. Poduucai isDiuusi aagiadagi ñmo istumaasi ñmaadutai glaagai isaagadagi ñrga ñmoco dai gooquiʌrʌ ñmai vai poduucai vñascatai maatiagi dai baigññliadagi. **33** Diuusi maisisiolitudai oodami baiyoma

soic^li sai maisisiocaiñā dai ib^lstudacan tadtudai. V^{ll}si gomaasi ismaac^{ld}a caaagai aan^l ivueeyi garaaduñi vaavoitudadami ismaac^{ld}a g^{ll}n^lmpaidi tomasiaacoga.

³⁴ Si^{ll}ascad^l g^{ll}n^lmpaidiadagi ^lvaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi, ooqui mait^laagai isñioocadagi, gomaasi daidarsi. Ooqui ali^lsi g^{ll}aagai is^{ll}agiadagi g^{ll}ancuucuna poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquid^{lr}. ³⁵ Dai isooqui maat^lca aliadagi ^lmo istumaasi g^{ll}aagai isquiiy^{lr} t^lcaca ^lgai g^{ll}ancuucuna. Ali^lsi ^lrsiaa ^lraragai is^lmo ooqui ñioocadagi siaaco g^{ll}n^lmpaidacagi oodami dai siaa duutuadagi Diuusi.

³⁶ G^{ll}ant^lgitovurai m^lsai aapim^l mait^lr^lragadad^l ismaac^{ld}a gaaagidi Diuusi ñiooquid^l, dai maisiu mos^lca aapim^l vaavoitudai Diuusi ñiooquid^l. ³⁷ Is^lmaadutai po^lliadagi is^lgai istutuidi isaagadagi Diuusi ñiooquid^l s^llla^lp^l po^lliadagi isDiuusi Ib^lad^l ^lmadu daja g^{ll}aagai ist^ll^lgitodagi sai istumaasi g^{ll}n^looji aan^l Diuusi poduucai g^{ll}nootosdi ñiooqui. ³⁸ D^lmos is^lmaadutai mai^lagiadagi istumaasi g^{ll}naagidi aan^l aid^l gia mait^laagai m^lasca^lcagi istumaasi g^{ll}naagiada ^lgai.

³⁹ Poduucai giñaaduñi g^{ll}aagai m^lsdaan^ldagi Diuusi sai ^lgai g^{ll}nmaacana guvucadagai mai aapim^l aagadagi Diuusi ñiooquid^l dai maitav^lr daidiada aa isñioocada ^lgai ^lma maasi ñiooqui. ⁴⁰ Dai v^{ll}si istumaasi ivuaadagi g^{ll}aagai m^lasc^laga ivuaadagi isducatai g^{ll}aagai isivuaadagi dai maitav^lr sisiocada.

15

---

¹ Sivi giñaauduñi aanə ipłlidi mŁstłtłgitodagi isducatai gŁnaagidi aanə sai Suusi Cristo łrcŁŁgacłrŁ vuviadami. Młtaí aapimə vaavoitu gomaasi dai apivaavoitudai. ² Isiłrvaavoi iscŁŁga vaavoitu aapimə tucamidłrŁ dai apivaavoitudai poduucai cŁagacłrŁ vuvacłi aapimə.

³ Aanə gŁnmmaatłtuli aapimə istumaasi giñmaatłtuli Suusi Cristo. Aanə gŁnmmaatłtuli istumaasi vaamioma gŁaagai ismaatłcagi. Aanə gŁnaagidi sai Suusi Cristo muu dai poduucai gŁroigłdi gŁrsoimaascamiga, poduucai isducatai aagai Diuusi ñiooquidłrŁ. ⁴ Dai aanə gŁnaagidi ŁŁpŁ mŁsai yaasa Suusi Cristo tai Łgai bo vaica tasaicłdŁ Łpamu duaaca, poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidłrŁ ŁŁpŁ, ⁵ dai sai gŁmaasitu Łgai Piiduru vuitapi, dai gooquıłrŁ gŁmaasitu Łgai Łgaa ojootosicami vuitapi. ⁶ Dai gooquıłrŁ gŁmaasitu Łgai vaamioma istaama siento vaavoitudadami vuitapi bo vasdłrŁ, dai muidutai Łgai quiaa oidaga dai ŁŁmoco cacoi. ⁷ Dai gooquıłrŁ gŁmaasitu Łgai Jacobo vuitapi dai gooquıłrŁ vŁłasi ojootosicami.

⁸ Dai cuugatłrŁ gŁmaasitu Łgai aanə giñvuitapi, dai cŁagacłrŁ giñvuusaitu aidłsi tomali Łmaadutai maitłgitocatadai ⁹ Łgaa ojootosicami vaamioma gatłaanli iñsaanə dai aanə maitłagai mŁsootosicami giññaagadagi. Aanə soimaa taatatuli Łvaavoitudadami cascłdŁ. ¹⁰ DŁmos Diuusi cŁagacłrŁ giññałidi cascłdŁ ŁrootosadŁ aanə. Dai aanə ivuaadana mui naana maasi Diuusi guvucadadłcłdŁ. Dai vaamioma aata vuaadana aanə sivłłscatai Łgaa Diuusi vŁłscłrŁ giñsoicłi

cascʌdʌ. **11** Dʌmos iñsaanʌ gʌnaagidiñ Diuusi ñiooquidʌ sìʌrpa lgaa ojootosicami vʌʌscʌrʌ lrʌgai vaa Diuusi ñiooquidʌ ismaacʌdʌ vaavoitudai aapimʌ.

12 Aanʌ gʌnaagidi sai Suusi Cristo duaaca coidadʌ saagidaiñdʌrʌ, mai ʌmadutai aapimʌ pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidadʌ vʌʌtarʌ. **13** Isiʌrvaavoicamudai ismaacʌ aagai aapimʌ sai maioidaga duaacaragai coidadʌ vʌʌtarʌ aidʌ gia tomali Suusi Cristo maiduaacamudai. **14** Dʌmos isiʌrvaavoicamudai isSuusi Cristo maiduaaca aidʌ gia vʌʌsi istumaasi aagai aatʌmʌ maitʌrsoiñicamudai. **15-17** Dʌmos isiʌrvaavoicamudai ismaiodaga duaacaragai aidʌ gia aatʌmʌ lryaatavogami. Aatʌmʌ lgai dai aagai sai Diuusi duaacali Suusi Cristo cascʌdʌ. Dʌmos ismaitʌrvaavoicamudai isoidaga duaacaragai aidʌ gia maitʌrvaavoicamudai ʌrpa isDiuusi duaacali Suusi Cristo, dai poduucai gʌnvaavitaraga maitʌrsoiñicamudai, quiaa arsoimaasi ivuaadamicamudai aapimʌ. **18** Daidʌ ʌvaavoitudadami ismaacʌdʌ cacoi maiiimimidai Diuusi ʌmadu. **19** Ismaitʌrvaavoicamudai isiiimia ragai aatʌmʌ Suusi Cristo ʌmadu sìʌscadʌ coiyagi aidʌ gia vaamioma soigʌrʌliadamudai aatʌmʌ siaa oodami oidigi daama.

20 Dʌmos ʌrvaaavoi isSuusi Cristo duaaca coidadʌ saagidaiñdʌrʌ. Poduucai cʌʌ maatʌ aatʌmʌ isDiuusi gʌrduduaacalda agai aatʌmʌ ʌrpa. **21-22** Diuusi idui lmo cʌʌli dai Adán tʌʌtʌ. Agai maiʌngi Diuusi cascʌdʌ muu dai cascʌdʌ vʌʌsi oodami oidigi daama cooyi. Gooquiʌrʌ Diuusi

ootoi g^{am}mara oidigi daama. Agai ^{ll}agi Diuusi dai aid^{as}i muu ^{ag}ai Diuusi duaacali coidad^a saagidaiñd^{ar}l casc^{ad}l v^{ll}ascatai ismaac^{ad}l vaavoitudai Diuusi, Diuusi duduaacalda agai coidad^a saagidaiñd^{ar}l. ²³ Suusi Cristo ^{ll}pr^{ag}a duaaca aid^{as}i Diuusi ip^{li} dai ^{ag}ai ismaac^{ad}l vaavoitudai Suusi Cristo duduaacam^u s^{ll}ascad^a diviagi Suusi Cristo ^{lp}amu, s^{ll}ascad^a Diuusi ip^{ld}agi. ²⁴ Dai s^{ll}ascad^a ugitiagi oidigi tiipuca agai tomali ^{mo} tlaaan^{ad}ami dai Suusi maidagitua agai isgat^{la}aan^{ad}agi ^lDiaavora tl^tlaañicarud^a tomali ^lDiaavora amaasi Suusi t^{lg}ida agai g^{as}^{ll}licamiga Diuusi g^{ar}rooga. ²⁵ Cristo g^{la}agai isapiaviaacagi g^{as}^{ll}licamiga asta s^{ll}ascad^a ugitiu Diuusi v^{ll}asi ismaac^{ad}l vuid^{ar}l v^{ll}at^{la}ca. ²⁶ Dai cuugat^{ar}l Diuusi duduaacalda agai v^{ll}asi coidad^a vai poduucai g^{am}aat^{na} isvaamioma guvuca ^{ag}ai ismuuquigami. ²⁷ Diuusi maa s^{ll}licami g^{am}mara Suusi Cristo sai ^{ag}ai tlaan^{li}na v^{ll}asi istumaasi oidaga. Mos^{la}ca Diuusi mait^{la}an^{li} ^{ag}ai. ²⁸ Dai s^{ll}ascad^a v^{ll}ascatai ^{ll}giadagi Cristo amaasi Cristo t^{lg}ida agai g^{as}^{ll}licamiga Diuusi dai Diuusi tlaan^{ad}amu v^{ll}asi.

²⁹ ^lAmoco vaavoitudadami vaavoitudai said^a arsoiñi isg^{an}vapaconadagi coidad^a v^{ll}atar^a. ¿D^{am}os ismait^{ar}vaavoi isoidaga duaacaragai duucatai arsoiñi gomaasi?

³⁰⁻³¹ Aat^{am}l ojootosicami v^{ll}s tasai g^{ar}cooda agaiñ^a oodami. ¿Dai ismaiduduaaca ragai aat^{am}l coocai sumaasi arsoiñi gomaasi aat^{am}l g^{ar}v^{ll}tar^a? Gomaasi gia ^{ar}vaavoi m^{as}v^{ll}s tasai gimuaa agaiñ^a. Isaapim^l vaavoitudai isg^{anoig}dai aan^l poduucai ^{ll}pr^{al} g^{aa}gai

m^{as}vaavoitudadagi istumaasi g^{an}naagidi aan^a.
 32 Efeesi^{ar}^a giñcocoda oodami oomaliacami.
 ¿Tumaasi arsoiñi gomaasi aan^a giñv^{al}tar^a
 ismaiduaaca iñaagai aan^a camuucucai?
 Isi^{ar}vaavoi ismaitiipu duaacaragai g^{aa}agai
 t^lsgaiiyagi sivi dai vagiam ar^lliadagi, sioroco
 si^{ll}ap^a vaas^{am}ac^{ad}a coiya ragaiaat^{am}.

33 Maitav^{ar} g^{an}dadagitoda isaa
 g^{an}vupuiri^{um}adadagi g^{an}mamaat^{at}tulditai ^{ma}
 maasi. C^{ll}a maat^a aapim^a sai sioor^a uurarp^{as}li
 oodami maic^{ll}ga ivuaadami agai ar^{pan} duucai
 mamaat^{ar}lⁱ dai soimaasi ivuaadana ^{ap}ra.
 34 G^{la}agai m^{as}c^{ll}gai g^{an}t^{at}g^{itu}agi ar^{amu} dai
 camaisoimaasi ivuaada. Almadutai aapim^a
 maivaavoitudai isc^{ll}a tuiga Diuusi dai si^{ll}si viaa
 guvucadagai, casc^{ad}a g^{la}agai massiaa ^{ap}radagi.

35 Amaadutai aapim^a giñt^{ac}camu lien^a.
 “¿Asducatai duduaacar^l coidad^a? ¿Dai
 asmaascana tuucugad^a?” 36 Sioor^a giñt^{ac}camagi
 gomaasi ali^lsi arvuiirugami. Astucai ismaac^{ad}a
 g^{la}sai vuvacai dai g^{la}rai dai gooqu^{il}ra lcaid^a
 ismaac^{ad}a g^{la}li camaitiipucana. 37 G^{la}sai uunui
 caid^a vai vuvac^l dai g^{la}rai dai camai^lpa
 maascana lcaid^a ismaac^{ad}a g^{la}li. Poduucai
 ar^lvuueeyi tomastuma astucaic^{ad}a. 38 Diuusi
 poduucai idui casc^{ad}a. Poduucai ^{ap}ra oodami
 ismaac^{ad}a cooyi dai g^lyaasapai uugiat^li
 tuucugad^a dai si^{ll}scad^a duduaaca Diuusi
 g^lmaa^lquimu tuucugad^a imaac^{ad}a ^lagi agai
 ip^llidi. 39 Oodami tuutucugad^a mai^lpa maasi
 c^lc^lisi tuutucugad^a, tomali ujuurugi, tomali

vatopadagai. **40** Diuusi t₁t₂laañicarud₁ t₁vaagil₁ oidaga dai oodami oidigi daama oidaga casc₁d₁ mai₁l₁ra mamaasi tuutucugad₁. **41** Tasai dai masaadai dai sisiaavugai mai₁l₁rap₁l₁si dadadac₁, v₁l₁sc₁r₁ l₁mo sisiaavugai vaamioma dadadac₁ siaa. **42** Poduucai idui Diuusi v₁l₁si gomaasi dai poduucai iduñia agai s₁llascad₁ duduaacaldagi coidad₁. Oodami tuutucugad₁ ismaac₁d₁ g₁yaasapai duvar₁ d₁mos s₁llascad₁ Diuusi duduaacaldagi camaicooodamu ₁gai. **43** Oodami tuutucugad₁ ismaac₁d₁ g₁yaasapai camait₁rsoiñi d₁mos s₁llascad₁ Diuusi duduaacaldagi dadadac₁damu ₁gai. Oodami tuutucugad₁ ismaac₁d₁ g₁yaasapai camaiguupuacana d₁mos s₁llascad₁ Diuusi duduaacaldagi amaasi gia guupuacam₁ ₁gai. **44** Oodami tuutucugad₁ ismaac₁d₁ g₁yaasapai oo dai tuucuga dai ₁ra dai uugiat₁ d₁mos s₁llascad₁ Diuusi duduaacaldagi camaiugitim₁ ₁gai.

45 Pocaiti Diuusi ñiooquid₁r₁ sai Adán artuucamid₁r₁ oodami ismaac₁d₁ idui Diuusi sai tam₁ oidigi daama oidacana. D₁mos ₁Suusi Cristo gooquiliroma divia. Agai ₁rDiuusi dai maacai ib₁dagai utudui oodami. **46-49** Diuusi idui Adán d₁v₁l₁raic₁d₁ d₁mos ₁Suusi Cristo t₁vaagiaiñd₁r₁ divia. V₁l₁si oodami ismaac₁d₁ oidigi daama oidaga d₁v₁l₁raic₁d₁ duñisi ₁pan duucai Adán. Dai v₁l₁scatai ismaac₁d₁ vaavoitudai Suusi Cristo ₁pa mamaascamu Suusi Cristo s₁llascad₁ duduaacagi dai t₁vaagil₁ oidacamu. Suusi Cristo maid₁v₁l₁raic₁d₁ duñisi.

50 Giñaaduñi aan₁ ang₁naagidi sai oodami tuutucugad₁ maiajioopai t₁vaagiamu istumaasi

ismaac_Δd_λ uugiat_λi maitistuidi is_Λmadu daacagi istumaasi maiuugiat_λi. ⁵¹⁻⁵² D_Δmos g_Λnaagidi aan_λ _λmo istumaasi istumaasi Diuusi giññaagidi istumaasi _Λagi Diuusi maat_λcata dai. Maisiu v_Λascatai aat_λm_λ coiya ragai d_Δmos todian duucai g_Λrnanatudamu dai _λma maasi tuucuga viaacamu dai tomastuigaco oidacamu v_Λasi coidad_λ dai duduaac_Δd_λ. Siuu duucu cacuugat_λ iivagi Diuusi t_λt_λaañicaruda piitoc_Δd_λ, duduaacamu coidad_λ dai tomali _λmo imidagai camaicoimu. ⁵³ Poduucai isduucai oidaga aat_λm_λ sivi maitistutuidi istomastuigaco oidacagi casc_Δd_λ g_Λaagai is_λpa mamaastua aat_λm_λ Diuusi dai amaasi camaicoodamu aat_λm_λ d_Δmos ismaac_Δd_λ cooyi gia duvar_λi tuutucugad_λ casc_Δd_λ g_Λaagai is_λpa mamaastua aat_λm_λ Diuusi dai amaasi camaicoodagi. ⁵⁴ Si_Λascad_λ _λrauduñiagi gomaasi amaasi casi _λrauduñimu istumaasi aagai Diuusi ñiooquid_λr_λ. Dai aid_λ abiaad_λr_λ camaicoodamu oodami. ⁵⁵ Casc_Δd_λ mait_λaagai is_Λabiadagi muuquigami. ⁵⁶ Aoodami ismaac_Δd_λ caoig_λli Diuusi soimaascamaigad_λ camaisoimaa taatamai si_Λascad_λ coiyagi. Diuusi ñiooquid_λr_λ maat_λ aat_λm_λ is_λirsoimaasi ivuaadami v_Λascatai. ⁵⁷ D_Δmos baigin_λlidi aan_λ Diuusic_Δd_λ. Agai g_Λroig_λldi g_Λrsoimaascamiga vaavoituditai aat_λm_λ Suusi Cristo casc_Δd_λ camaisoimaa si_Λascad_λ coiyagi.

⁵⁸ Casc_Δd_λ giññaaduñi apiav_λr c_Λga vaavoitudada dai apiac_Λga ivuaada Diuusi aa duiñdad_λ. Aapim_λ c_Λga maat_λ sai aa duiñdagai m_λsmaac_Δd_λ ivueeyi Diuusi v_Λtar_λ mait_λrmos_Λgic_Δd_λ.

16

¹ Sivi g^{la}naagidamu aan^{la} ^{la}mo ñiooqui. Aan^{la} caaagidi ^{la}vaavoitudadami ismaac^{la}d^{la} Galaasi^{la} oidaga isduucatai g^{la}aagai isampaidiada ^{la}gai tumiñsi g^{la}raaduñi vaavoitudadami ismaac^{la}d^{la} Jerusaleen^{la}r^{la} oidaga v^{la}ltar^{la}. Dai aapim^{la} ^{la}pr^{la} g^{la}aagai ispoduucai ivuaadagi. ² V^{la}lsi tumiñoco g^{la}aagai m^{la}sacovai darasadagi chichi^{la}qui tumiñsi m^{la}smaac^{la}d^{la} gamait^{la}c^{la}i, dai bai darasaca poduucai maiviaaca aapim^{la} isampaidagi tumiñsi si^{la}scad^{la} m^{la} divia aan^{la}. ³ Dai si^{la}scad^{la} m^{la} divia aan^{la} ootosamu aan^{la} sioor^{la} ip^{la}liada aapim^{la} sai vuidacaiña tumiñsi dai oojai g^{la}raaduñi Jerusaleen^{la}r^{la} oidac^{la}d^{la}. ⁴ Dai iñsaan^{la} istutiadagi isimia ^{la}pr^{la} aid^{la} gia giñoidamu goovai.

⁵ Si^{la}scad^{la} imia aan^{la} gamucu viaa aan^{la} isMasedoniamu s^{la}lli daivuñiagai, dai gooquilar^{la} aimu aan^{la} Coriinto^{la}r^{la}. ⁶ G^{la}n^{la}madu daaca iñlidi aan^{la} chil^{la}qui tasai is^{la}mo toomoco ^{la}pr^{la}. Dai si^{la}scad^{la} imia iñagada aan^{la} bood^{la}r^{la} siblacoga aapim^{la} istutuidi isgiñmaaqiagi istumaasi t^{la}gitoca aan^{la} voiyl^{la} v^{la}ltar^{la}. ⁷ Aan^{la} maisiu mosdaivunucai g^{la}nnida iñlidi baiyoma ip^{la}lidi aan^{la} isbai t^{la}v^{la}pi daacagi g^{la}n^{la}madu, isDiussi ip^{la}ldagi. ⁸ D^{la}mos tanasi Efeesi^{la}r^{la} daaca iñagai aan^{la} quiaa, siaa duudag^{la}r^{la} uucami ismaac^{la}d^{la} Pentecostési t^{la}ngidu. ⁹ Sivi tami c^{la}ga istutuidi aan^{la} isgaaagiadagi Diussi ñiooquid^{la} dai v^{la}lsi tasai muidutai vaavoitudai, dai muidutai g^{la}rvuid^{la}r^{la} v^{la}lt^{la}.

10 Ism_{AA} diviagi Timoteo v_{AR}ai c_{AA}gac_{RA} n_{AI}da vai maiduaadicuda _{AG}ai. _{AG}ai _{APR} ivueeyi Diuusi aa duiñdad_A _{APR} duucai aan_A. **11** Casc_{AD} v_{LL}scatai aapim_A g_{LA}agai m_{AS}c_{LL}gac_{RA} n_{AI}jadagi. Dai si_{LL}scad_A baigovai imia _{AG}ai bood_{AR} v_{AR}ai maaca istumaasi t_{AG}itoca _{AG}ai voiy_{AR} v_{LL}tara. Tami n_{AN}ra aan_A Timoteo _{AM}adu _{AG}aa vaavoutudadami ismaac_{AD} oidi.

12 Aan_A goguama oi g_{AR}aduñi Apoolosi sai oidana gogaa vaavoutudadami dai m_{AL}ca g_{AN}n_{AI}dana, d_{AM}os sivi maitip_{AL} _{AG}ai isimiagi. _{AG}ai imimu si_{LL}scad_A istutiadagi.

13 G_{AN}nuucadacavurai vai maisoimaasi g_{AN}duiñtuldana _{AD}iaavora, dai apiav_{AR} c_{AA}ga vaavoutudada. Maitav_{AR} _{AB}iada ismaac_{AD} g_{AN}vuid_{RA} v_{LL}ta. C_{AA}gac_{RA} av_{AR}oidaca Diuusi g_{AN}maacai guvucadagai casc_{AD}. **14** Dai v_{LL}sc_{RA} av_{AR} oiglada v_{LL}si oodami.

15 C_{AA}ga maat_A aapim_A giñaaduñi sai Acay_{AR} _{APR}ga vaavouitu Tiivañi _{AM}adu v_{LL}scatai ismaac_{AD} quiidi_{RA} oidacatadai. Dai aid_{AS} cavaavoitudaimi aa _{AG}ai soic_{AI}ña v_{LL}síl_{RA} istumaasi t_{AG}itocana _{AG}ai. **16** Aan_A g_{AN}aagidi m_{AS}ai siaa duutudaiña dai _{AG}idiña _{AG}ai ismaac_{AD} _{APR} tuutuiga Tiivañi dai aaduñd_A dai v_{LL}scatai ismaac_{AD} g_{AN}soic_{AI} dai ismaac_{AD} ivueeyi Diuusi aa duiñdad_A. **17** Ali_A baigiñ_{AL}idi aan_A giñdividacai Tiivañi dai Fortunato dai Acayo _{AG}ai ali_A baigiñ_{AL}iatu poduucai aapim_A _{APR} ali_A baigiñ_{AL}iatudamudai isdadimudai. **18** Dai casi giñiib_{AST}stan tada aan_A go _{AM}adu gaaatagacai dai po_{LL}lidi aan_A isaapim_A _{APR} g_{AN}niib_{AST}stacan

tada. Glaagai issiaa duutuadagi Tiivañi ñamadu Fortunato ñamadu Acayo. Goovai garsoicli cascada.

¹⁹ Avavoitudadami Asilara oidacami dai Aquila ñamadu Prisila dai agaa vaavoitudadami ismaacada Aquila dai Prisila quiidiilara gñnmpaidi Diuuscada gñviaatuldi ñapr. ²⁰ Dai vñasi lvaavoitudadami ismaacada tanai daraaja Diuuscada gñviaatuldi. Dai casiavlar maitñncocoada baiyomavlar gñviaatuldiada aipaco.

²¹ Tami cuugatlará gia ñagi ooja aaná dai Diuuscada gñviaatuldi.

²² Sioorá maioigñdai Suusi Cristo Diuusi gajiaadalará vipieeyi. Aaná ipñlidi isotoma diviagi gñrtaanñdamiga Suusi Cristo.

²³ Aaná ipñlidi isgñartaanñdamiga Suusi Cristo cñagacara gñnnñijadagi. ²⁴ Aaná dai aapimá vaavoitudai Suusi Cristo cascada aliñsi gñnoigñdai aaná.

Mosacaasi.

**Diuusi ñiooquid^a utuducami oodamic^ad^a
New Testament in Tepehuan, Northern
(MX:ntp:Tepehuan, Northern)**

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421